

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Rakkestad

Møtested: Rådhuset, møterom Formannskapssalen

Tidspunkt: 23.11.2021 kl. 09:00

Eventuelle forfall meldes til Anita Dahl Aannerød

telefon 900 86 740

e-post rona@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Rakkestad, 15.11.2021

Finn Kultorp

Leder

Saksliste

Saksnr.	Innhold	side
PS 21/33	Godkjenning av innkalling og saksliste	3
PS 21/34	Valg av representant til å signere protokoll	4
PS 21/35	Etterlevelsesrevisjon 2021 - Risiko- og vesentlighetsvurdering	5
PS 21/36	Plan for eierskapskontroll for perioden 2022 - 2023	12
PS 21/37	Plan for forvaltningsrevisjon 2022-2024 - Rakkestad kommune	49
PS 21/38	Rakkestad kontrollutvalgs møteplan for 2022	77
PS 21/39	Referater og meldinger	78
PS 21/40	Eventuelt	87

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/116
Dokumentnr.: 56
Løpenr.: 247022/2021
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 23.11.2021	Utvalgssaksnr. 21/33
---	-------------------------------	--------------------------------

Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

Fredrikstad, 01.11.2021

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Saksliste er fremlagt og godkjent av kontrollutvalgets leder.

Vurdering

Innkalling og saksliste godkjennes.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/116
Dokumentnr.: 57
Løpenr.: 247025/2021
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 23.11.2021	Utvalgssaksnr. 21/34
---	-------------------------------	--------------------------------

Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges

Fredrikstad, 01.11.2021

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets rutine som ble behandlet i kontrollutvalgets møte 12.05.2020 skal det ved hvert møte settes opp en sak om «Valg av en representant til signering av protokoll». Den som leder møtet skal alltid signere protokollen.

Vurdering

Ingen

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/110
Dokumentnr.: 20
Løpenr.: 249598/2021
Klassering: 3016-186
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 23.11.2021	Utvalgssaksnr. 21/35
---	-------------------------------	--------------------------------

Etterlevelsesrevisjon 2021 - Risiko- og vesentlighetsvurdering

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar revisjonens overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll, samt valg av kontrollområde «*Tilskudd til private barnehager*», til orientering.
2. Skriftlig uttalelse om resultatet av kontrollen oversendes kontrollutvalget senest 30. juni 2022

Fredrikstad, 04.11.2021

Vedlegg

1. Østre Viken Kommunerevisjon IKS: Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen 2021 – Overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering - Rakkestad kommune, datert 30.10 2021

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- KommuneLOven § 24-9
- Revisjonsstandard 301 (RSK 301) - Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.

Saksopplysninger

I henhold til ny kommunelov (i kraft fra 2019) er en ny revisjonsoppgave tatt inn i loven. Kontrollen gjelder «Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen».

I kommunelovens § 24-9 «*Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen*», står følgende:

«*Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.*

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.»

Østre Viken Kommunerevisjon har lagt RSK 301 – Standard for forenklet etterlevelseskontroll til grunn for sin etterlevelseskontroll. Standard 301 er utarbeidet i samarbeid med Norges kommunerevisor forbund (NKRF) og Revisorforeningen (DNR). I RSK 301 pkt.8 står følgende:

Når revisor har identifisert et område for kontroll, skal revisor planlegge hvilke kontrollhandlinger som skal utføres, samt omfang og tidspunkt for gjennomføring.

I RSK 301 pkt.10 fremgår det at «Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger skal legges frem for kontrollutvalget til orientering».

Revisjonen har foretatt en risiko- og vesentlighetsvurdering av Rakkestad kommune for 2021. De skriver at det er naturlig å vurdere områder som ligger tett opp til regnskapsrevisors oppgaver i forbindelse med revisjon av regnskapet. Kvaliteten av kommunens interne kontroll er av betydning og revisor har i risikovurderingen tatt hensyn til risikoreducerende tiltak.

I kontrollutvalgets møte kan oppdragsansvarlig revisor redegjøre nærmere strategi og angrepsvinkel for oppgaven, samt om sin risiko- og vesentlighetsvurdering.

Vurdering

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen er som nevnt under saksopplysninger ny oppgave som er pålagt valgt revisor. Revisor har fremlagt en overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering i tråd med RKS 301 av følgende områder i kommunen:

- Offentlige anskaffelser – System og kontroll for å overholde lovverk
- Finansforvaltning
- Selvkost – Overholdelse av regelverk
- Merverdiavgift – Overholdelse av regelverk og egne rutiner
- Skille mellom drift/investering – Overholdelse av KRS 4
- Tilskudd private barnehager

Basert på risiko og vesentlighetsanalysen har revisjonen valgt følgende område for forenklet etterlevelseskontroll for 2021: «*Tilskudd til private barnehager*».

Rapport om etterlevelseskontrollen skal i henhold til kommuneloven leveres innen 30. juni. Kontrollutvalget vil behandle rapporten seinest i sitt møte juni 2022.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget om å ta revisjonens overordnede risiko- og vesentlighetsvurdering vedrørende etterlevelseskontroll med økonomi forvaltningen samt valg av kontrollområdet, til orientering.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen for 2021 - Overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering – Rakkestad kommune

I kommuneloven § 24-9 er revisor gitt oppgaven forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Ansvar for oppgaven er lagt til regnskapsrevisor og det er i loven lagt opp til en uttalelse på utført arbeid med moderat sikkerhet. Revisor skal fremlegge en risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for beslutning av valgt område for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.

Kommunelovens § 24-9 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Revisjonen har foretatt en risiko- og vesentlighetsvurdering av Rakkestad kommune for 2021. Det er naturlig å vurdere områder som ligger tett opp til regnskapsrevisors oppgaver i forbindelse med revisjon av regnskapet. Kvaliteten av kommunens interne kontroll er av betydning og revisor har i risikovurderingen tatt hensyn til risikoreduserende tiltak.

Områder som er vurdert

Offentlige anskaffelser - System og kontroll for å overholde lovverk.

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Ja, offentlig anskaffelser foretatt i 2017
Tidligere avdekket feil	Nei
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Lov om offentlige anskaffelser. Ulike regler/grenser avhengig av type anskaffelse. Antall anskaffelser kan variere fra år til år.
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	Gode holdninger og kompetanse. Har skriftlige rutiner. Egen innkjøpsrådgiver
Omdømmerisiko	Ja
Erstatningsrisiko	Ja
Økonomisk risiko	Brudd på regelverket kan medføre erstatningskrav og dyrere innkjøp.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Indirekte
Vurdert risiko: Mindre sannsynlig, alvorlig konsekvenser	

Finansforvaltning - Rapportering ifølge vedtatt finansreglement.

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Nei
Tidligere avdekket feil	Nei
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Det ble vedtatt nytt økonomi- og finansreglement i Rakkestad i juni 2021. Relativt få men store transaksjoner. Kommunen har kun plasseringer i bank og ordinære lån i norske banker.
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	God kompetanse. Ingen komplekse transaksjoner. Generelt gode rutiner på økonomi
Omdømmerisiko	Delvis
Erstatningsrisiko	Nei
Økonomisk risiko	Opptak av lån og plassering av likviditet utenfor bestemmelsene i regelverket kan føre til høyere risiko og økonomiske tap.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Indirekte
Vurdert risiko: Mindre sannsynlig, alvorlig konsekvenser	

Selvkost – Overholdelse av regelverk.

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Nei. Ble kontrollert ved etterlevelseskontroll 2020.
Tidligere avdekket feil	I 2019 ble det kommentert under andre forhold at fond knyttet til vann, avløp og renovasjon var over 5 år. Ikke avdekket feil i 2020.
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Selvkostforskriften – ny for 2020. Mange transaksjoner.
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	God kompetanse. Kan være sårbart hvis enkelt personer blir borte. Kommunen har eget verktøy for beregning og sikring av selvkost.
Omdømmerisiko	Ja
Erstatningsrisiko	Delvis
Økonomisk risiko	Feil i beregninger kan føre til at kommunen enten krever for høye eller for lave avgifter av den enkelte innbygger.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Ja
Vurdert risiko: Mindre sannsynlig, alvorlig/meget alvorlig konsekvenser	

Merverdiavgift – Overholdelse av regelverk og egne rutiner.

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Nei
Tidligere avdekket feil	Ikke vesentlige
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Mva og mva-kompensasjonsloven -> komplekse regelverk. Stort antall transaksjoner.
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	Generelt god kompetanse. Regnskapsavdelingen utfører internkontroller ved hver termin. Kontrolleres også løpende gjennom attestasjon/anvisning og kontrollsteget. Revisjonen gjør også sine kontroller hver termin.
Omdømmerisiko	Nei
Erstatningsrisiko	Ja
Økonomisk risiko	Feil i mva/mva-kompensasjonskrav kan føre til at kommunen må betale tilbake urettmessig krevd kompensasjon. Eller at de ikke krever kompensasjon for utgifter de har krav på.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Nei
Vurdert risiko: Sannsynlig, alvorlig konsekvenser	

Skille drift/investering – Overholdelse av KRS 4.

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Nei
Tidligere avdekket feil	Ikke vesentlige
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Stort transaksjonsvolum. Kommunal regnskapsstandard nr. 4
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	God kompetanse og holdninger på regnskapsavdeling. Kompetanse ute på virksomhetene kan variere noe. Alle inngående fakturaer er gjennom kontrollsteget hvor bruk av art blir vurdert.
Omdømmerisiko	Nei
Erstatningsrisiko	Nei
Økonomisk risiko	Liten. Utgifter i investeringsregnskapet kan lånefinansieres. Feilføringer kan medføre at det blir tatt opp lån til utgifter som ikke kan finansieres med lån.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Nei
Vurdert risiko: Sannsynlig, mindre alvorlig konsekvenser	

Tilskudd private barnehager

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Nei
Tidligere avdekket feil	Nei
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Tilskudd blir beregnet ut fra en standard mal/modell. Store men relativt få transaksjoner.
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	Antatt god kompetanse. Virksomhet økonomi bidrar ved utarbeidelse av beregningsmodell. Er avhengig av rapportering fra virksomhetene (altså; barnehagene), som trolig kan variere.
Omdømmerisiko	Ja
Erstatningsrisiko	Ja
Økonomisk risiko	Vesentlige beløp som utbetales. Feil i grunnlag får stor betydning for utbetaling av tilskudd.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Indirekte
Vurdert risiko: Sannsynlig, alvorlig /meget alvorlig konsekvenser	

Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig					
Sannsynlig					
Mindre sannsynlig					
Lite sannsynlig					
Sannsynlighet					
Konsekvens/ Vesentlighet	Ubetydelige konsekvenser	Mindre alvorlige konsekvenser	Alvorlige konsekvenser	Meget alvorlige konsekvenser	Svært alvorlige konsekvenser

Valideringsord	Beskrivelse
Lite sannsynlig	Svært tvilsomt at det foreligger manglende etterlevelse
Mindre sannsynlig	Tvilsomt at det foreligger manglende etterlevelse
Sannsynlig	Det er indikasjoner på manglende etterlevelse
Meget sannsynlig	Vi tror at det foreligger manglende etterlevelse
Svært sannsynlig	Vi er overbevist om manglende etterlevelse
Ubetydelige konsekvenser	Uvesentlig, ingen som vil henge seg opp i manglende etterlevelse
Mindre alvorlige konsekvenser	Manglende etterlevelse vil ramme få, eller flere i liten grad
Alvorlige konsekvenser	Manglende etterlevelse vil være kritisk/alvorlig
Meget alvorlige konsekvenser	Manglende etterlevelse, vil være meget alvorlig og ramme mange
Svært alvorlige konsekvenser	Manglende etterlevelse vil være katastrofalt og svært alvorlig.

Oppsummering og rapportering

Basert på risiko og vesentlighetsanalysen velges følgende område for forenklet etterlevelseskontroll for 2021: Tilskudd til private barnehager.

Kriterier som vil bli lagt til grunn for kontrollen er Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, kommunens interne reglement og rutiner på området.

Kommunerevisjonen vil avgi uttalelse med moderat sikkerhet på nevnte område, etter standard for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Revisor vil legge frem sin uttalelse for kontrollutvalget innen 30. juni 2022.

Rolvsøy, 30.10.2021

Jostein Ek (sign.)
oppdragsansvarlig revisor

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/115
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 191666/2021
Klassering: 3016-189
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 23.11.2021	Utvalgssaksnr. 21/36
---	-------------------------------	--------------------------------

Plan for eierskapskontroll for perioden 2022 - 2023

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret følgende prioritering:

1. Det skal i perioden 2022-2023 gjennomføres eierskapskontroll i henhold til kontrollutvalgets forslag til «Plan for eierskapskontroll» jfr. tabell 2, kapittel 3.1 i planen:

Selskap	Prioritert
	1

2. Rammetimetallet til en eierskapskontroll settes til inntil 80 timer per selskap.
3. Kontrollutvalget gis fullmakt til å foreta nærmere planlegging av eierskapskontrollen, herunder vedta de enkelte undersøkelser/prosjektplaner og inngå avtaler om gjennomføring med revisjonen.
4. Kontrollutvalget skal fortløpende sende rapporter for utført eierskapskontroll til kommunestyret.
5. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden

Fredrikstad, 15.11.2021

Vedlegg

1. Forslag til plan for eierskapskontroll for perioden 2022-2023
2. Risiko- og vesentlighetsvurderinger
3. Kommunen Eiermelding

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen.

Saksopplysninger

I henhold til kommuneloven § 23-4 skal kontrollutvalget utarbeide en plan for eierskapskontroll. Kravet til utarbeidelse av plandokumentet, er minimum en gang i valgperioden. Planen som nå legges fram, er basert på en overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse, og vil gjelde for perioden 2022-2023, Se vedlegg 1 og 2. Kommunestyret skal i henhold til kommuneloven vedta planen for gjennomføring av eierskapskontroll. Gjennom å vedta en plan for gjennomføring av eierskapskontroll bestemmer kommunestyret innholdet i og omfanget av eierskapskontrollen. Det medfører at kommunestyret får en mer aktiv, bestemmende rolle i eierskapskontrollen og knytter kontroll og tilsyn med selskaper nærmere til kommunestyret.

Rådmann har fått oversendt utkast til plan inkludert risiko- og vesentlighetsvurderingene i tråd med kommunelovens § 23-5, slik at kommunedirektøren er gitt anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken. Rådmann har ikke avgitt uttalelse innen fristen for tilbakemelding.

Vurdering

I vedlagte «Plan for eierskapskontroll», (vedlegg 1), og «Risiko og vesentlighetsvurderinger», (vedlegg 2), er følgende risiko og vesentlighetskriterier vurdert:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller stor økonomisk avkastning av aksjekapital
- Kommunale selskap som har et samfunnsmessig ansvar
- Kommunale selskap som eventuelt har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere
- Kommunale selskap som eventuelt leverer virksomhetskritiske tjenester til kommunen
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet
- Generell omtale av kommunale selskaper (Etikk og omdømme)
- Betydelig økonomi - tapspotensiale for kommunen

Vi viser til vedleggene til planen som viser risiko og vesentlighetsvurderingene for hvert selskap.

Det kan forventes at det blir gjennomført kontroll med inntil ett selskap i planperioden. Revisjonen har opplyst at de vil benytte ca. 80 timer per eierskapskontroll.

Det er kontrollutvalget som innstiller på hvilke selskap som det skal gjennomføres eierskapskontroll av i planperioden. Kontrollutvalget innstiller også på prioritering av når eierskapskontrollen skal gjennomføres i planperioden. Planen oversendes til kommunestyret for videre politisk behandling.

Plan for eierskapskontroll 2022 - 2023

RAKKESTAD KOMMUNE

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefelleskap

Innhold

Innhold	1
1. Innledning	2
1.1 Eierskapskontroll	2
2. Generelt om risiko og vesentlighet	3
2.1 Kommunelovens krav til Eiermelding	4
2.2 Rakkestad kommune - Eiermelding	4
2.3 Kommunens Eierinteresser som omfattes av eierskapskontroll	4
3. Eierskapskontroll - Planperioden 2022 – 2023	5
3.1 Prioritering av selskaper	5
3.2 Kontrollretning	6
3.3 Rapportering av eierskapskontrollen	6
3.4 Delegering til kontrollutvalget	7

1. Innledning

I kommunal sektor er det blitt mer og mer vanlig å organisere deler av tjenesteproduksjonen i fristilte selskap, foretak, stiftelser og lignende. Kommunal sektor kan velge å organisere sin virksomhet på flere måter der de mest nærliggende er.

- kommunalt foretak etter kommunelovens kapittel 9.
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefelleskap
- interkommunalt selskap.
- aksjeselskap.

Selskapsorganisering kan gi styringsmessige utfordringer for kommunestyret som er den øverste beslutningstaker. I tillegg reiser det spørsmål i forhold til tilsyn og kontroll med denne type organisering av virksomheten. Det faktum at en oppgave som tidligere lå innenfor forvaltningen er organisert inn i et utenforliggende selskap, bør ikke i seg selv føre til mindre tilsyn og oppfølging av kontroll- og tilsynsorganet i kommunen. Tvert om, det kan være nødvendig med en økning i oppfølging og koordinering da den ligger utenfor det tradisjonelle forvaltningsorganet.

Fra 2005 har kontrollutvalget i henhold til kommuneloven vært pålagt å utarbeide en plan for selskapskontroll for å føre kontroll med kommunens eierinteresser. Kontrollen med slike selskaper skulle bestå av eierskapskontroll (obligatorisk) og eventuelt forvaltningsrevisjon (valgfri).

Fra 2013 kom det et nytt tillegg i kommuneloven om at planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene.»

Fra 2020 trer ny kommunelov i kraft og i § 23-4 er begrepet selskapskontroll tatt ut og loven bruker nå kun begrepet eierskapskontroll. I § 23-4 fremkommer følgende:
«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

1.1 Eierskapskontroll

Eierskapskontrollen innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyret og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Eierskapskontroll vil kunne bestå av følgende kontrollelementer:

- drives virksomheten innenfor rammene av kommunen sine vedtak og forutsetninger, og i henhold til lover og regler.
- Vurdering av den enkelte virksomhet sett fra et eierperspektiv, herunder eventuelle krav til egenkapital og avkastning, overordnet regnskapsanalyse og gjennomgang av budsjett.
- Andre forhold som vedrører eier som rapportering, opplæring, administrativ oppfølging osv.

I siste instans er det kommunestyret som har det overordnede ansvaret for at kommunen har en forsvarlig eierskapsforvaltning. Se kapittel 2.1

Innsynsrett

I henhold til kommunelovens § 23-6 kan kontrollutvalget kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- interkommunale selskaper etter IKS-loven
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefelleskap
- aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer

I tillegg har kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd i kommunelovens § 23-6, som vil gjelde på tilsvarende måte overfor andre eksterne virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen.

Vedrørende kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser i selskaper som utfører oppgaver på vegne av kommunen uttrykkes det i «NOU 2016:4 Ny kommunelov»; er dette en ny utvidet lovfestet innsynsrett som ligger til kontrollutvalget og kommunens revisor.

I NOU 2016:4 legger utvalget til *«selv om kontrollbehovet i hovedsak vil kunne dekkes gjennom kontrakt, mener utvalget at det er nødvendig å utvide den lovfestede innsynsretten på enkelte punkter. Dette er tenkt som en sikkerhetsventil, til bruk der innsynsretten i henhold til kontrakten viser seg å ikke være tilstrekkelig til å sikre kommunens kontrollbehov.»*

Utvalget nevner eksempler i NOU 2016:4 på eksterne virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen innen:

- barnevern
- barnehage
- helse og omsorg
- oppvekst

Et eventuelt innsyn og undersøkelser skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

2. Generelt om risiko og vesentlighet

I ny kommunelov § 23-4 «Eierskapskontroll» skal kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Risiko- og vesentlighetsanalyse er et verktøy for å velge ut relevante selskaper for eierskapskontroll.

Følgende kriterier for **vesentlighets**analysen, som kan være til hjelp når kontrollutvalget skal prioritere hvilke selskaper som skal være gjenstand for eierskapskontroll:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller har betydelig økonomisk avkastning av aksjekapital
- Betydelig lån- og garantiansvar - tapspotensiale for kommunen

I forhold til **risiko** kan spesielt disse forholdene vurderes:

- Kommunale selskap som leverer virksomhetskritiske tjenester til kommunen
- Kommunale selskap som har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet
- Generell omtale av selskapet (Etikk og omdømme)

Utarbeidelse av dette plandokumentet ble gjennomført i løpet av sommeren 2021. Analysen bygger på en gjennomgang av selskapenes nettsider, kommunale dokumenter, kommunens nettsider, Brønnøysundregisteret, samt samtaler med revisjonen. I tillegg er erfaringer med tidligere eierskapskontroller lagt til grunn i analysearbeidet.

2.1 Kommunelovens krav til Eiermelding

I ny kommunelov § 26-1 er følgende krav til kommunens Eiermelding tatt inn:

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for Eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har Eierinteresser eller tilsvarende interesser i.
- c) kommunens eller fylkeskommunens formål med sine Eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b

Loven tredder i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte by/kommunestyret ved oppstart av valgperioden 2019-2023.

2.2 Rakkestad kommune - Eiermelding

Det er utarbeidet en Eiermelding for Rakkestad kommune. Kommunestyret vedtok en eierskapsmelding i møte februar 2021. Eiermeldingen vedlegges plan for eierskapskontroll (se vedlegg 2)

2.3 Kommunens Eierinteresser som omfattes av eierskapskontroll

Som nevnt i kapittel 1 er det kun heleide kommunale/fylkeskommunale aksjeselskaper, interkommunale selskap, interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap som er omfattet av eierskapskontrollen, jfr kommunelovens § 23-6. Ved gjennomgang av kommunes dokumentasjon våren 2021 er følgende selskap omfattet av eierskapskontrollen:

Aksjeselskaper:

- Østfold Energi AS
- Inspiria AS
- Deltagruppen AS

Interkommunale selskaper:

- Driftsassistansen i Viken IKS
- Øst 110 Sentral IKS
- Østfold Avfallssortering IKS
- Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS

- Østre Viken Kommunerevisjon IKS

Kommunale oppgavefelleskap:

- Østfold Kontrollutvalgssekretariat KOF - (fra 01.01 2021)

I vedlegg 1 til planen gis det en oversikt i tabellform over aktuelle selskap derav kommunes eierandeler av total aksjekapital og øvrig eier-konstellasjoner. I tillegg gis en generell informasjon om det enkelte selskap.

3. Eierskapskontroll - Planperioden 2022 – 2023

3.1 Prioritering av selskaper

I planen for gjennomføring av eierskapskontrollen prioriteres selskap ut fra følgende kriterier:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller stor økonomisk del i forhold til aksjekapital
- Kommunale selskap som har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere

I forhold til risiko er disse forholdene vurdert:

- Tidligere gjennomførte eierskapskontroller – resultat av disse.
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet
- Generell omtale av selskapet (Etikk og omdømme)

Selskaper som tidligere har vært gjenstand for eierskapskontroll, er vurdert på nytt. Vi viser til fakta-ark om det enkelte selskap (vedleggene) hvor det er gjort en gjennomgang og vurdering av selskapet om hvilke faktorer som kan påvirke risikoen eller forhold som reduserer risikoen. Nederst i den enkelte tabell gis en kort oppsummering om aktualitet. Det er denne oppsummeringen som er tatt inn i den forenklede tabell 2. Hensikten med det er at det blir enklere å forta en prioritering.

Selskap	Risiko	Vesentlig
Østfold Energi AS – 0,14 %	Lav	Middels
Inspiria Eiendom AS – 0,18 %	Middels	Lav
Deltagruppen AS – 9,6 %	<i>Lav</i>	<i>Middels</i>
Øst 110 Sentral IKS – 1,14 %	Lav	Middels
Østfold Avfallssortering IKS – x %	Lav	Lav
Driftsassistansen i Viken IKS – 3,7 %	Lav	Lav
Østfold interkommunale Arkivselskap IKS – 1,64 %	Lav	Lav
Østre Viken Kommunerevisjon IKS – 2,8 %	Middels	Lav
Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF – 7 %	Lav	Lav

For de selskapene som har middels til høy risiko og vesentlighet bør det gjøres en vurdering om det skal gjennomføres en eierskapskontroll i planperioden.

3.2 Kontrollretning

Grunnlag for utvelgelse av kontroll- sjekkpunkter er i hovedsak i henhold til ”Veileder for gjennomføring av selskapskontroll”, utarbeidet av Norges Kommunerevisor forbund (NKRF) i 2018. I tillegg er enkelte kontrollpunkter tilkommet gjennom erfaring med tidligere eierskapskontroller. Følgende områder vurderes lagt til grunn i eierskapskontrollarbeidet i planperioden 2022 - 2023:

- *Eiermelding/eierstrategier*
 - ✓ Følge opp om kommunen har etablert eiermelding i henhold til lovkrav
 - ✓ Har kommunen etablerte tilfredsstillende rutiner eller retningslinjer for eierstyring.
 - ✓ Følge opp spesifikke føringer som er gitt for det enkelte selskap, for eksempel avkastningskrav og kvalitetskrav
 - ✓ Oppfølging av rapportering til eier (politiske organer)
 - ✓ Opplæring av styremedlemmer (kompetansecfremmede tiltak)
 - ✓ Krav til Etikkreglement (eks. tiltak mot sosial dumping og antikorrupsjonsarbeid) og styreinstruks
 - ✓ Krav til retningslinjer for miljøvennlig drift
- *Selskapets vedtekter/selskapsavtalen*
 - ✓ Kontrollere generelle og spesielt spesifikke føringer er gitt i vedtektene/selskapsavtalen
- *Selskapets formålsparagraf*
 - ✓ Er denne klar og tydelig på selskapets oppgaver
 - ✓ Er oppgavene som utfører innenfor selskapets formålsparagraf
- *Styret – følges lovverkets bestemmelser*
 - ✓ antall styremøter,
 - ✓ økonomisk rapportering - periodisk
 - ✓ Saker til behandling - riktig organ?
- *Kjønnsfordeling –følges nye lovkrav*
- *Generalforsamling/representantskap – lovverkets bestemmelser*
 - ✓ At lovpålagte saker (minimum) til behandling bli satt opp.
- *Økonomisk analyse/utvikling av selskapet de siste 3 år*
 - ✓ Driftsresultat – gjeldssituasjon - egenkapital

Resultatet av eierskapskontrollen kan være avgjørende for om det skal iverksette forvaltningsrevisjon. Ved gjennomføring av forvaltningsrevisjonen skal dette underlegges de eksisterende bestemmelser om gjennomføring av forvaltningsrevisjon (RSK 001 Standard for FR). Ved iverksettelse av forvaltningsrevisjon skal dette innarbeides i plan for forvaltningsrevisjon for aktuelle planperiode.

3.3 Rapportering av eierskapskontrollen

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, skal kontrollutvalget rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp, og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

Generelt vil rapportering fra kontrollutvalget til kommunestyret i Rakkestad kommune skje gjennom en årlig rapport som kalles "Årsrapport for kontrollutvalget". I den årlige rapporten vises kontrollutvalgets aktivitetsnivå, revisjonens rapporteringer, resultater av forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroller.

3.4 Delegering til kontrollutvalget

Plan for gjennomføring av eierskapskontroll skal etter Lov om kommuner og fylkeskommuner 23-4 vedtas av kommunestyret. Etter samme paragraf kan kommunestyret delegere til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

Vedlegg 1. Beskrivelse av selskapene

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS'er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Østre Viken Kommunerevisjon IKS	2,8 %	Regnskaps- og forvaltningsrevisjon for eierkommunene	Aremark, Marker, Skiptvet, Våler, Moss, Fredrikstad, Indre Østfold, Sarpsborg, Halden, Hvaler og Råde.			
<p>Vurdering Lovpålagt tjeneste. Samler kompetanse og ressurser for å sikre uavhengighet og oppnå stordriftsfordeler. Vesentlig for kommunene at selskapet leverer sine tjenester løpende. Konkurransutsatt tjeneste, også i forhold til å rekruttere og holde på ansatte. Indre Østfold kommunerevisjon og Østfold kommunerevisjon ble slått sammen til Østre Viken kommunerevisjon IKS per 01.01 2020. Sammenslåinger av selskaper kan tilsi noe forhøyet risiko en periode.</p>				mid	lav	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Østfold kontrollutvalgssekretariat - KOF	7 %	Sekretariat for kontrollutvalgene i eierkommunene	Fredrikstad, Sarpsborg, Moss, Halden, Råde, Hvaler, Indre Østfold, Rakkestad, Våler, Marker og Skiptvet			
<p>Vurdering Lovpålagt tjeneste. Selskapet har 3 ansatte samt en 50 % engasjementstilling. Utgjør forholdsvis liten andel av kommunens utgifter til kontroll og tilsyn. Er organisert som et kommunalt oppgavefelleskap etter kommunelov § 19 – selvstendig rettssubjekt. Vi vurderer risiko og vesentlighet som lav.</p>				Lav	Lav	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS	1,64 %	Driver informasjons-/opplæringsvirksomhet i arkivfaglige spørsmål, bistår eierkommunene med arkivhåndtering, medvirker til at eldre arkiver blir tatt vare på, ordnet, katalogisert og gjort tilgjengelige Drift av arkivdepot i Skjeberg	Sarpsborg, Moss, Rakkestad, Halden, Våler, Aremark, Hvaler, Råde, Marker, Skiptvet.			
<p>Vurdering Lovpålagt tjeneste som ofte er lavt prioritert hos kommuner med knappe ressurser. Samler kompetanse og ressurser for å oppnå stordriftsfordeler. Arkivdepot i Skjeberg. Viktig støttespiller i arbeidet med overgang til elektroniske arkiv. Forholdsvis lav utgift for hver enkelt kommune. Fast årssum, med tillegg av betaling for faktisk uttak av ekstra tjenester. Vi vurderer risiko og vesentlighet som lav for</p>				Lav	Lav	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Driftsassistansen i Viken IKS, (tidligere Driftsassistansen i Østfold IKS)	3,73 %	Selskapet skal utføre og formidle tjenester og produkter knyttet til de kommunale vann- og avløpstjenestene innen driftsassistanse/ driftsansvar, planarbeid, kvalitetsarbeid, beredskap, prøvetaking og rapportering, kontroll og tilsyn, prisforespørsler, rådgivning og kompetanseutvikling	Fredrikstad, Halden, Hvaler, Indre Østfold, Marker, Moss, Råde, Sarpsborg, Skiptvet, og Våler.			
<p>Utfører flere lovpålagte tjenester, og samler mye kompetanse under ett tak. Stordriftsfordeler. Betaling skjer hovedsakelig etter tjenesteuttak. Viktig for kommuner med høy grad av utbygging på vann-/avløpsområdet. Kommunen har en liten eierandel. Risiko og vesentlighet vurderes som lav.</p>				Lav	Lav	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
<p>ØST 110 Sentral IKS</p> <p>Øst 110-sentral IKS er en døgnbemannet vaktentral som dekker 29 kommuner på Romerike, i Follo og Østfold. med ca. 733.000 innbyggere.</p> <p>Øst 110-sentral er landets nest største. Primæroppgaven til sentralen er å håndtere alle meldinger om brann, ulykker og andre hendelser som faller inn under brann- og redningsvesenenes ansvarsområde. Utfører både lovpålagte tjenester for kommunene og andre oppgaver.</p> <p>Vurderes som lav risiko.</p>	1,14 %	Alarmsentral, drift av nødnummer 110, For øvrig utvikling av vaktjeneste og andre alarmoppgaver	MOVAR IKS, Indre Østfold brann og redning IKS, Nedre Romerike Brann og redningsvesen IKS, Øvre Romerike brann og redningsvesen IKS, Follo Brannvesen IKS, Aremark, Halden, Sarpsborg, Fredrikstad og Hvaler kommune	Lav	Mid	Mid

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
<p>Deltagruppen AS</p> <p>Ikke lovpålagt oppgave, men et politisk viktig redskap for å få flest mulig ut i arbeid. Benyttes mye av kommuner med mange personer av en annen språklig bakgrunn. Kommunene betaler ut fra tjenesteuttak, ikke eierandel. Solid økonomi med høy egenkapital og mye likviditet. Vedtektsbestemt av overskudd skal forbli i bedriften og disponeres til formål som styrker framtidig drift. Medfører unødvendig stort likviditetsoverskudd som kunne vært benyttet til andre lovpålagte oppgaver i kommunene.</p> <p>Deltagruppen AS har tre heleide datterselskap, herunder Delta Jobb og Kompetanse AS, Delta Næring AS og Delta skole AS. I 2017 ble Deltagruppen registret som AS i Brønnøysundregisteret.</p> <p>Vurderes som lav risiko og middels vesentlighet.</p>	<p>9,6 %</p>	<p>Heleid av kommuner Attføring og opplæring for arbeidssøkende og mennesker som har falt utenfor arbeidslivet, voksenopplæring for innvandrere mv.</p>	<p>Indre Østfold og Marker kommune</p>	<p>Lav</p>	<p>Mid</p>	<p>Mid</p>

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Inspira Eiendom AS Inspira Science Center AS Inspira Utvikling AS	0,18 % Indirekte Indirekte	Arbeider for kunnskapsbygging, økt interesse og motivasjon til utdanning innen teknologi og naturvitenskap, særlig blant barn og unge i Østfold	Heleid av kommuner og fylkeskommuner i Østfold			
<p>Vurdering</p> <p>Konsernet er sett under ett i forbindelse med risiko- og vesentlighetsvurderingen, men det er i Inspira Science Center AS det meste av virksomheten foregår. De to andre selskapene er eiendomsselskaper. Inspira Utvikling AS driver næringsvirksomhet (utleie, konferanser, kurs o.l.)</p> <p>Inspira Science Center AS står for driften av selve opplevelsessenteret.</p> <p>Svak økonomi. Har hatt selskapskontroll fra Østfold Fylkesrevisjon i to omganger (2012 og 2014), og konklusjonen derfra er at ambisjonene ikke har stått i stil med økonomien.</p> <p>Forholdsvis liten økonomisk betydning for indre østfold-kommunene. Vurderes som middels risiko og lav vesentlighet</p>				Mid	Lav	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Østfold Energi AS	0,14 %	Industrielt formål og driver med energiproduksjon	Heleid av kommuner og fylkeskommunen i Viken			
<p>98 % av energiproduksjonen fra Østfold Energi kommer fra vannkraft fra de ti karftverkene selskapet eier i Indre Sogn, Østfold og Nordland. Selskapet har også seks fjermvarmeanlegg i Østfold, og er deleiere i en vindpark på Vestlandet. Samtidig jobber selskapet avtvt med forretningsutvikling og innovasjon for å skape nye inntekter i det grønne skiftet.</p> <p>Selskapet har betydelig kapitalverdi for eier og selskapet har i årenes løp bidratt med betydelig utbytte til eiere. Samlet vurderingen av vesentlighet er - middels. Selskapets kan vise til svært gode nøkkeltall. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet.</p>				Lav	Mid	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS'er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
<p>Østfold Avfallssortering IKS</p> <p>Vurdering Nytt IKS fra 2020. Sorterer under Indre Østfold Renovasjon IKS. Selskapets formål er å anlegge, eie og drive anlegg for sortering av husholdningsavfall fra deltagerne. Selskapet kan også drive innsamling og transport av husholdningsavfall fra deltagerne. Ikke selvkostbasert virksomhet innenfor rammen av selskapets formål skal skilles ut og utføres i egne datterselskaper, med mindre virksomheten har lite omfang eller er av midlertidig karakter. Selskapet kan inngå samarbeidsavtaler med andre og/eller inneha eierandeler i andre selskaper dersom dette følger som en naturlig del av virksomheten.</p> <p>Det er et nytt IKS som består av samtlige kommuner i Østfold. Det kan være hensiktsmessig med en eierskapskontroll i neste planperiode.</p>	x %	Selskapets formål er å anlegge, eie og drive anlegg for sortering av husholdningsavfall fra deltagerne.	Fredrikstad kommune Halden kommune Sarpsborg kommune Marker kommune Hvaler kommune MOVAR IKS IØR IKS	Lav	Lav	Lav

Eierskapsmelding – 2019-2023

Saksnr. 21/32 Journalnr. 4767/21 Arkiv 033 Dato 19.02.2021

Vedtatt i Kommunestyre 18.02.2021, sak 7/21

Innholdsfortegnelse

Innledende	3
Rakkestad kommune som eier	4
Oversikt over samarbeid og selskaper som Rakkestad kommune har eierinteresser i	4
Aksjeselskap etter lov om aksjeselskaper	5
Aksjeselskaper som kommunen er involvert i.....	5
Redskap for å realisere viktige nærings- og andre samfunnsmessige formål	6
Rause AS,.....	6
Rakkestad Flyplass AS,	6
Rakkestad Energi AS,	7
Rakkestad Motorpark AS,.....	7
Ledd i interkommunalt og annet samarbeid for å løse felles, prioriterte oppgaver	8
Deltagruppen AS.....	8
Inspiria Eiendom AS	8
Filmparken AS.....	9
Foretatt uten at det i dag kan realiteres til noen langsiktige kommunale strategier.....	9
Østfold Energi AS	9
Orkla ASA	10
Interkommunale selskaper	11
Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS.....	12
Øst 110 – Sentral IKS.....	13
Østre Viken Kommunerevisjon IKS	14
Administrative vertskommunesamarbeid etter kommuneloven av 2018 – Kapittel 20.....	14
Interkommunale samarbeid etter kommuneloven av 1992 – § 27.....	15
Interkommunale samarbeidsordninger – Basert på samarbeidsavtaler	16
Selskapskontroll.....	16
Andre tiltak	17
Aksjeselskapene – generelt	17
Rause AS	18
Rakkestad Flyplass AS.....	18
Rakkestad Energi AS	18
Rakkestad Motorpark AS	18
Deltagruppen AS	18
Orkla ASA.....	18

Innledende

Etter kommuneloven skal kommunestyret minst en gang per valgperiode vedta en eierskapsmelding.

Som et minimum må den inneholde (§ 26 – 1):

- Kommunens prinsipper for eierstyring.
- En oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser i.
- Kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i andre virksomheter.

For øvrig regulerer kommuneloven ikke innholdet i kommunenes eierstyring. Lovgivningen for de ulike selskapsformer gir noen regler og rammer. Utover det er selve utøvingen av eierskapsstyring opp til den enkelte kommune.

Rakkestad kommune deltar i disse fire samarbeidsformer:

- Aksjeselskap – Regulert av Lov om aksjeselskap.
- Interkommunale selskap – Regulert av Lov om interkommunale selskap.
- Vertskommunesamarbeid – Regulert av kommuneloven av 2018 – kapittel 20.
- Interkommunale samarbeid – regulert av kommuneloven av 1992 - § 27.
-

(Stiftelser er selvstendige organer og kan etter at de er etablert ikke underlegges noen form for eierstyring).

Ifølge en rapport fra Norsk Institutt for by- og regionforskning (NIBR) fra 2015 blir en stadig større del av kommunal virksomhet satt ut i kommunale selskaper. Kommunene bør av den grunn ha et bevisst forhold til eierskapet og styringen av dette. Rapporten retter oppmerksomhet mot at flere kommuner har utfordringer med eierstyring – blant annet manglende prestasjonskrav til selskapene, manglende interesse fra lokale folkevalgte, ordførere som ikke har tilstrekkelig informasjon til å drive eierstyring, utfordringer med å få til en bred folkevalgt forankring av eierstyring og manglende involvering i ulike spørsmål fra kommuneadministrasjonen.

I tillegg er selskapenes eierstrukturer fra tid til annen komplekse – noe som gjør det vanskelig å holde oversikt og fordele ansvar. Det gir risiko for en svekket politisk kontroll. Når kjerneoppgaver legges ut i selskap blir innbyggerne avhengig av dets tjenester. Dårlig eierstyring kan resultere i at befolkningen ikke får det tilbudet som politikerne ønsker. Å legge virksomhet til et selskap, medfører også overføring av styringsrett til det. Selskapets styre og administrative ledelse har i oppgave å trekke opp virksomhets- og forretningsstrategien – omtalt som selskapsstrategi – innen en ytre ramme som er bestemt av eierne. Det kalles eierstrategi. Denne meldingen behandler primært ikke eierstrategier.

I eierskapsammenheng har kommunen tre roller:

- Eier av selskaper.
- Tjenestetilbyder.
- Kunde for de tjenester som selskapet produserer.

Meldingen omhandler kommunens eierposisjon.

Rådmannen har ikke noen lovfestet rolle i eierstyring, bortsett fra ansvar for at saker er forsvarlig utredet og å følge opp politiske vedtak.

Eierstyring er en folkevalgt oppgave. Rådmannens funksjon er bare å legge til rette for og styrke politikernes rolle.

Rakkestad kommune som eier

I ny kommunelov er kravet til fastsettelse av eierskapsmelding regulert.

Kommunelovens § 26 – 1 – Eierskapsmelding,

Kommuner og fylkeskommuner skal minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv. Eierskapsmeldingen skal inneholde:

- a. Kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring.*
- b. En oversikt over selskaper, kommunale og fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i.*
- c. Kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.*

Når det gjelder prinsipper for Rakkestad kommunes eierstyring er forslaget fra rådmannens side:

- *Rakkestad kommune er en ansvarlig eier.*
- *Rakkestad kommune utøver myndighet og fremmer interesser overfor selskapene gjennom disses eierorganer.*
- *Rakkestad kommune er en pådriver for at kommunens eierandel og størrelse reflekteres i selskapsavtaler og vedtekter.*
- *Rakkestad kommunes eierrepresentanter skal ivareta kommunens interesser, men møter ikke i selskapenes organer med bundet mandat. Kommunens standpunkt i sentrale saker forankres gjennom en bredere dialogprosess.*
- *Rakkestad kommune er en pådriver for at styrerepresentantene har relevant kompetanse, kapasitet og faglig bredde ut fra selskapets egenart og formålet med eierskapet, og at alle styreverv blir registrert i KS sitt styrevervregister.*
- *Rakkestad kommune praktiserer åpenhet rundt eierskapene. Kommunen er pådriver for at selskapene praktiserer prinsippet om meroffentlighet.*
- *Rakkestad kommune er en pådriver for at selskapene legger FNs bærekraftsmål til grunn for en bærekraftig utvikling.*
- *Rakkestad kommune er en pådriver for at lønns- og kostnadsnivået i selskapene er i samsvar med praksis og utvikling i egen kommune.*
- *Rakkestad kommune er en pådriver for at finansieringsbehovet (investeringer og fondsavsetninger) i selskapene er tilpasset formålet med eierskapet og selskapets kortsiktige og langsiktige behov.*
- *Rakkestad kommune er en pådriver for at selskapene har god internkontroll i risikostyring i forhold til selskapets karakter.*

Oversikt over samarbeid og selskaper som Rakkestad kommune har eierinteresser i

Dette omfatter:

- Aksjeselskaper (Lov om aksjeselskaper).
- Interkommunale selskaper (Lov om interkommunale selskap).
- Administrative vertskommunesamarbeid (Kommuneloven av 2018 kapittel 20).

Aksjeselskap etter lov om aksjeselskaper

Rollefordeling mellom kommunen og aksjeselskapene

Kommunen og selskapet er to adskilte juridiske enheter. Kommunestyret er eierorgan og selskapets generalforsamling, styre og daglige leder virksomheten, forvalter verdiene og ivaretar oppgavene.

Figuren illustrerer denne rollefordelingen:

Verken aksjeloven eller kommuneloven regulerer hvem som kan gis fullmakt til å representere kommunen i generalforsamlingen. Den eller de det gjelder må ha særskilt fullmakt til dette fra kommunestyret.

Aksjelovens utgangspunkt er at aksjeeier bare kan møte med en representant som stemmer med samtlige av eierens aksjer.

Når en kommune eier aksjeselskapet, er det i mange tilfelle ønskelig at de forskjellige grupper får mulighet til å delta i styringen av det. Av denne grunn bør det framgå av vedtektene hvem som er generalforsamling. Rakkestad kommune har for tiden ingen selskaper i den aktuelle kategori.

I et aksjeselskap har eierne begrenset risiko for selskapets økonomiske forpliktelser.

Generalforsamlingen er selskapets øverste organ. Eierne utøver sin myndighet gjennom dette kollegiet.

Styret velges av generalforsamlingen. Styremedlemmene representerer seg selv og er personlig ansvarlig for vedtak som gjøres. Selskapet ledes av styret og daglig leder. Det har overordnet ansvar for at virksomheten drives i samsvar med eiernes formål og innenfor rammen av lovverket.

Generalforsamlingen har færre oppgaver enn representantskapet i interkommunale selskaper (IKS). Det har dermed mindre innflytelse på den løpende forvaltningen av selskapet.

Aksjeselskaper som kommunen er involvert i

Rakkestad kommune har eierinteresser i selskaper regulert av Lov om aksjeselskaper. Det er i hovedsak tre årsaker til at kommunen har investert i slike bedrifter:

- De er et redskap for å realisere viktige nærings- og andre samfunnsmessige formål.
- De er et ledd i interkommunalt og annet samarbeid for å løse felles, prioriterte oppgaver.
- De er foretatt uten at det i dag kan realiteres til noen langsiktige kommunale strategier.

Rådmannen velger å legge fram oversikt over selskapene som kommunen har eierinteresser i etter de kategorier som beskrevet.

Redskap for å realisere viktige nærings- og andre samfunnsmessige formål

Rause AS,

Aksjekapital – Kr. 100 000.

Eierskap – 88,00 prosent.

Eierstruktur:

Rakkestad kommune,	88,00	prosent.
Idun Industri AS,	8,00	"
Ansgar Emil Helgesen,	2,00	"
Pettersen El. Installasjon AS,	2,00	"

Sum,	100,00	Prosent.
------	--------	----------

Selskapets formål:

Praktisk opplæring, produksjon, handel og annen tjenesteytende virksomhet basert på arbeidskraft fra ulike grupper yrkeshemmede og andre som trenger opplæring/oppfølging for å kunne kvalifisere til arbeid i det ordinære arbeidsliv.

Finansielle nøkkeltall:

Resultatgrad,	7	prosent.
Egenkapitalandel,	91,1	"

(Resultatgrad = Driftsresultat + finansinntekter i prosent av driftsinntekter).

Rakkestad Flyplass AS,

Aksjekapital – kr. 4 420 000.

Eierskap – 70,3 prosent.

Eierstruktur:

Rakkestad kommune,	70,30	prosent.
Norrønafly Rakkestad AS,	22,98	"
Marker sparebank,	1,91	"
DnB Bank ASA,	1,91	"
Andre,	2,90	"

Sum,	100,00	prosent.
------	--------	----------

Selskapets formål:

Planlegge, finansiere, anlegge og drive flyplass i Rakkestad. Videre drive virksomhet som derved står i forbindelse eller som på annen måte fremmer distriktets næringsmessige interesser. Selskapet kan også ved aksjeinnskudd eller på annen måte delta i annen lignende virksomhet.

Finansielle nøkkeltall

Resultatgrad,	-34	prosent.
Egenkapitalandel,	92,9	"

(Resultatgrad = Driftsresultat + finansinntekter i prosent av driftsinntekter).

Rakkestad Energi AS,

Aksjekapital – Kr. 10 000 000.

Eierskap – 67 prosent.

Eierstruktur:

Rakkestad kommune,	67,00	prosent.
Elvia AS,	33,00	"

Sum,	100,00	prosent.
------	--------	----------

Selskapets formål:

Energiforsyning, herunder kjøp og salg av elektrisk kraft samt eie og drive tekniske installasjoner som er anskaffet for å sikre nettdriften.

Finansielle nøkkeltall:

Resultatgrad,	6	prosent.
Egenkapitalandel,	72,4	"

(Resultatgrad = Driftsresultat + finansinntekter i prosent av driftsinntekter).

Rakkestad Motorpark AS,

Aksjekapital – Kr. 425 000.

Eierskap – 29,41 prosent.

Eierstruktur:

Rudskogen Motorsenter AS,	43,77	prosent.
Rakkestad kommune,	29,41	"
Borg MC Klubb,	24,89	"
Andre,	1,93	"

Sum,	100,00	prosent.
------	--------	----------

Selskapets formål:

Eie, drifte og vedlikeholde nasjonalt hovedanlegg for motorsport på Rudskogen. Selskapets virksomhet skal fremme lokale og nasjonale motorsportsinteresser. Overskudd av selskapets virksomhet skal, i sin helhet, ikke deles ut, men pløyes tilbake i selskapet og anvendes til drift og vedlikehold av motorsportsanlegget på Rudskogen. Det skal ikke utbetales utbytte fra selskapet.

Finansielle nøkkeltall:

Resultatgrad,	33	prosent.
Egenkapitalandel,	7,7	"

(Resultatgrad = Driftsresultat + finansinntekter i prosent av driftsinntekter).

Ledd i interkommunalt og annet samarbeid for å løse felles, prioriterte oppgaver

Deltagruppen AS

Aksjekapital – Kr. 2 300 000.

Eierskap: 9,65 prosent.

Eierstruktur:

Indre Østfold kommune,	80,04	prosent
Rakkestad kommune,	9,65	"
Skiptvet kommune	5,26	"
Marker kommune,	5,04	"
Andre,	0,01	"

Sum,	100,00	prosent.
------	--------	----------

Selskapets formål:

Eie aksjer i datterselskaper som har opplæring, arbeidsinkludering, karriereveiledning og attføring som primære virksomhetsområder, samt annen virksomhet som står i naturlig tilknytning til dette. Selskapets overskudd skal forbli i bedriften og disponeres til formål som styrker framtidig drift.

Finansielle nøkkeltall:

Resultatgrad,	-8,00	prosent
Egenkapitalandel,	85,80	"

(Resultatgrad = Driftsresultat + finansinntekter i prosent av driftsinntekter).

Inspiria Eiendom AS

Egenkapital – Kr. 106 500.

Eierskap: 0,18 prosent.

Eierstruktur:

Viken fylkeskommune,	47,50	prosent.
Sarpsborg kommune,	47,50	"
Fredrikstad kommune,	1,68	"
Halden kommune,	0,64	"
Moss kommune,	0,99	"
Indre Østfold kommune,	1,06	"
Rakkestad kommune,	0,18	"
Råde kommune,	0,16	"
Våler kommune,	0,11	"
Skiptvet kommune,	0,09	"
Hvaler kommune,	0,08	"
Marker kommune,	0,08	"
Andre,	0,01	"

Sum,	100,00	Prosent
------	--------	---------

Selskapets formål:

Drive allmennyttig virksomhet ved å virke for kunnskapsbygging og økt interesse og motivasjon til utdanning innen teknologi og naturvitenskap, særlig blant barn og unge i Østfold. Selskapet skal bygge og drive et vitensenter (science center) i nært samarbeid med offentlige og private interessenter. Selskapet kan delta i andre selskaper eller foreninger for å fremme formålet. Selskapet har ikke økonomisk gevinst som formål og kan ikke utdele utbytte til aksjeeiere.

Finansielle nøkkeltall:

Resultatgrad,	7,00	Prosent
Egenkapitalandel,	-31,90	"

(Resultatgrad = Driftsresultat + finansinntekter i prosent av driftsinntekter).

Filmparken AS

Aksjekapital – Kr. 16 653 000.

Eierskap: 0,01 prosent.

Eierstruktur:

Kulturdepartementet,	77,60	prosent.
Oslo kommune,	11,80	"
Andre,	10,60	"

Sum,	100,00	prosent.
------	--------	----------

Selskapets formål:

Eie og drive utleie av fast eiendom herunder utleie av fast eiendom til filmproduksjon, samt hva herved står i naturlig forbindelse.

Finansielle nøkkeltall:

Resultatgrad,	6,00	Prosent
Egenkapitalandel,	55,10	"

Foretatt uten at det i dag kan realiteres til noen langsiktige kommunale strategier

Østfold Energi AS

Aksjekapital – Kr. 70 000 000.

Eierskap: 0,14 prosent.

Eierstruktur:

Viken fylkeskommune,	45,00	prosent.
Sarpsborg kommune,	15,23	"
Indre Østfold kommune,	10,74	"
Moss kommune	7,96	"
Halden kommune,	7,67	"
Fredrikstad kommune,	5,66	"
Våler kommune,	1,52	"
Skiptvet kommune,	1,49	"
Marker kommune,	1,49	"
Aremark kommune,	1,45	"
Aurskog Høland kommune,	1,44	"
Rakkestad kommune,	0,14	"
Råde kommune,	0,13	"
Hvaler kommune,	0,08	"

Sum,	100,00	Prosent
------	--------	---------

Selskapets formål:

Forestå kjernevirksomheten produksjon, kjøp, salg og distribusjon av ulike energiformer, samt bygging, eie og drift av anlegg i den forbindelse. Utvikling av annen lønnsom forretningsvirksomhet basert på selskapets ressurser og kompetanse, samt deltakelse i relevant forskning, utvikling og innovasjon. Deltakelse i andre selskap som fremmer de formål som er nevnt i punktene 1 og 2 over.

Finansielle nøkkeltall:

Resultatgrad,	58,00	Prosent
Egenkapitalandel,	49,50	"

(Resultatgrad = Driftsresultat + finansinntekter i prosent av driftsinntekter).

Orkla ASA

Aksjekapital – Kr. 1 251 788 712.

Eierskap: 0,003 prosent (3 promille).

Eierstruktur:

Canica AS,	19,39	prosent.
Folketrygdfondet,	8,72	"
State Street Bank And Trust Comp.	8,51	"
Jpmorgan Chase Bank, N.a., London,	5,44	"
Tvist 5 AS,	5,00	"
The Bank Of New York Mellon,	1,75	"
Clearstream Banking S.a.,	1,32	"
Societe Generale,	1,12	"
Andre,	48,75	"

Sum,	100,00	prosent.
------	--------	----------

Selskapets formål:

Å eie, drive, investere og handle i industri, fast eiendom, handel- og konsumentrelatert virksomhet, tjenesteytelse, verdipapirer og enhver annen virksomhet i sammenheng med det her nevnte. Virksomheten drives av selskapet selv eller gjennom dets datterselskaper, samt ved investering i eller i samarbeid med andre foretak, i begge tilfeller i inn- og/eller utland.

Finansielle nøkkeltall:

Resultatgrad,	10,00	Prosent
Egenkapitalandel,	60,80	"

(Resultatgrad = Driftsresultat + finansinntekter i prosent av driftsinntekter).

Interkommunale selskaper

Rollefordeling mellom kommunen og interkommunale selskaper

Kommunen og selskapet er to adskilte juridiske enheter. Kommunestyret er eierorgan og selskapets representantskap, styre og daglige leder virksomheten, forvalter verdiene og ivaretar oppgavene.

Figuren illustrerer denne rollefordelingen:

Kommunestyret velger minst en representant til representantskapet. Det er oftest ordføreren.

Deltakerne utøver sin myndighet gjennom representantskapet, som blant annet vedtar budsjett, økonomiplan og regnskap.

Innkallinger til representantskapets møter skjer med fire ukers varsel. Den skal inneholde sakliste.

Er det påtvingende nødvendig (lovens ordlyd) kan kortere frist anvendes.

Den som representerer kommunen i eierorganene, skal ivareta kommunens interesser best mulig. I enkelte tilfelle er det nødvendig å forankre standpunkter i en bredere kommunal prosess. Det er likevel viktig at de rammer som settes ikke er for stramme. Hvis alle medlemmer deltar med bundet mandat, vil eierorganet bli lite styrings- og beslutningsdyktig.

Representantskapet velger selv sitt styre.

Medlemmene av styret representerer seg selv og er personlige ansvarlige for de vedtak som gjøres. Forvaltningen av selskapet sorterer under styret. Det påser at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak av representantskapet. I tillegg er dette organet ansvarlig for at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret representerer selskapet utad. Innkalling til styremøter skjer med rimelig varsel og skal så langt det er mulig inneholde en sakliste (lovens ordlyd).

Eiere av interkommunale selskaper hefter ubegrenset for en prosentandel av virksomhetens forpliktelser.

Kreditorer må først gjøre sine krav gjeldende mot selskapet. Hvis de ikke oppnår dekning innen 14 dager, kan de enkelte deltakere gjøres ansvarlig for sin andel av forpliktelsene.

Interkommunale selskaper som kommunen er involvert i

Rakkestad kommune har eierinteresser i selskaper regulert av Lov om interkommunale selskaper. Det handler om:

Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS

Eierskap: 1,64 prosent.

Eierstruktur:

Viken fylkeskommune,	57,84	Prosent
Sarpsborg kommune,	11,12	"
Halden kommune,	6,12	"
Rakkestad kommune,	1,64	"
Råde kommune,	1,49	"
Våler kommune,	0,93	"
Hvaler kommune,	0,86	"
Skiptvet kommune,	0,77	"
Marker kommune,	0,75	"
Aremark kommune,	0,31	"
Andre,	18,17	"

Sum,	100,00	Prosent
------	--------	---------

Selskapets formål:

*Selskapets formål er å utføre følgende arbeidsoppgaver: *Medvirke til at eldre arkiver blir tatt vare på, ordnet, katalogisert og gjort tilgjengelige for offentlig virksomhet, forskning og andre administrative og kulturelle formål. *Bistå kommunene/fylkeskommunen i arbeidet med å utvikle gode og rasjonelle rutiner for dokumenthåndtering og arkivskapende virksomhet. *Drive informasjons- og opplæringsvirksomhet i arkivfaglige spørsmål.*

Finansielle nøkkeltall:

Resultatgrad,	-8,00	Prosent
Egenkapitalandel,	18,30	"

(Resultatgrad = Driftsresultat + finansinntekter i prosent av driftsinntekter).

Øst 110 – Sentral IKS

Eierskap: 1,14 prosent.

Eierstruktur:

Nedre Romerike Brann- og redningsvesen IKS,	24,94	prosent
Follo Brannvesen IKS,	17,19	"
Øvre Romerike Brann og Redning IKS,	14,43	"
Fredrikstad kommune,	11,24	"
Movar IKS,	10,95	"
Sarpsborg kommune,	7,73	"
Indre Østfold Brann og Redning IKS;	7,18	"
Halden kommune,	4,32	"
Rakkestad kommune,	1,14	"
Hvaler kommune,	0,63	"
Aremark kommune,	0,19	"
Andre,	0,06	"
Sum	100,00	prosent

Selskapets formål:

Utføre deltakernes plikter knyttet til brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 nødalarmeringssentral, med plikt om tilknytning til en sentral for mottak av meldinger om branner og andre ulykker innenfor en fastsatt region. Oppgavene er å kunne opprettholde kommunikasjon med den som melder ulykken, mottak og registrering av nødmeldinger, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrkene, samt samordning med nødalarmeringssentralene for helse og politi. Selskapet skal sikre alarmering og utkalling av tilstrekkelig innsatsstyrke og overordnet vakt etter mottak av nødmelding, samt sikre best mulig støtte, informasjon, og samordning til innsatsstyrke, stab og relevant ledelse. Selskapet skal begrense sin sekundærvirksomhet til brann- og redningsrelaterte oppgaver og som bidrar til å nå hovedmålet. Selskapet skal gi samme tjenestenivå hos alle deltakerne. En deltaker skal i tillegg ha anledning til å få levert tjenester utover dette nivået, mot kostnadsdekkende godtgjørelse til selskapet. Slike tjenester krever godkjenning av de øvrige deltakerne.

Finansielle nøkkeltall:

Dette selskapet ble etablert som interkommunalt selskap 18.3.2018.

P.t. er ikke opplysninger om resultatgrad og egenkapitalandel tilgjengelig. `

(Resultatgrad = Driftsresultat + finansinntekter i prosent av driftsinntekter).

Østre Viken Kommunerevisjon IKS

Eierskap: 2,80 prosent.

Eierstruktur:

Fredrikstad kommune,	27,50	prosent
Sarpsborg kommune,	18,90	"
Moss kommune,	16,50	"
Indre Østfold kommune,	14,90	"
Halden kommune,	10,50	"
Rakkestad kommune,	2,80	"
Råde kommune,	2,50	"
Våler kommune,	1,90	"
Hvaler kommune,	1,50	"
Skiptvet kommune,	1,30	"
Marker kommune,	1,20	"
Aremark kommune,	0,50	"

Sum,	100,00	prosent
------	--------	---------

Selskapets formål:

Utføre revisjon av deltakende kommuner i henhold til kommuneloven med tilhørende forskrifter om revisjon og kontrollutvalg. I tillegg revideres fond, legater og interkommunale selskaper som kommunene er medeiere i. Selskapet utfører også andre tjenester, så langt det er forenlig med kompetansen i selskapet og dets oppgaver som revisor. Selskapet skal i hovedsak tilby tjenester til sine eiere. Selskapet kan også tilby tjenester til andre dersom det er formålstjenlig og innenfor konkurransereguleringens praksis om utvidet egenregi.

Finansielle nøkkeltall:

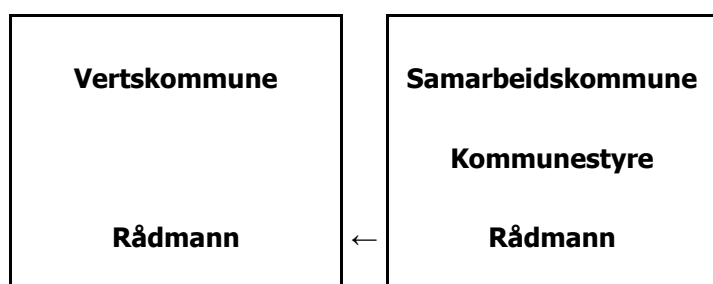
Dette selskapet ble omdannet etter kommunesammenslåingene for et par år siden og er en fusjon av Østfold Kommunerevisjon IKS og Indre Østfold Kommunerevisjon IKS.

Pr. dato eksisterer det derfor ikke relevante regnskapsdata og finansielle nøkkeltall for det.

Administrative vertskommunesamarbeid etter kommuneloven av 2018 – Kapittel 20 Rollefordeling mellom vertskommunen og samarbeidskommunen

I en administrativ vertskommunemodell kan en kommune (samarbeidskommunen) overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver og delegerer myndighet til en annen kommune (vertskommunen) så langt ikke annen lovgivning er til hinder for det.

Figuren illustrerer denne rollefordelingen:

Kommunestyret delegerer selv myndigheten til vertskommunen ved å instruere rådmannen i egen kommune til å delegerer myndigheten til rådmannen i vertskommunen.

Den kommune som frasier seg myndigheten omtales som samarbeidskommunen.

Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjonsmyndighet i saker hvor myndigheten er overført til rådmannen på denne måten.

Når et vertskommunesamarbeid opprettes, skal det inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom deltakerne i ordningen

Kommunestyrene i alle samarbeidskommuner må selv vedta samarbeidsavtalen og endringene i denne.

Rakkestad kommune er pr. i dag ikke involvert i administrative vertskommunesamarbeid etter kapittel 20 i kommuneloven av 2018.

Interkommunale samarbeid etter kommuneloven av 1992 – § 27

Kommuner kan gjøre avtale om å løse felles oppgaver også etter kommuneloven av 1992 § 27 – Interkommunalt og interfylkeskommunalt

samarbeid. I aktuell kommunelovs § 27 heter det:

- 1. To eller flere kommuner, to eller flere fylkeskommuner, eller en eller flere kommuner og en eller flere fylkeskommuner, kan opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver. Kommunestyret og fylkestinget gjør selv vedtak om opprettelse av slikt styre. Til styre kan kommunestyret eller fylkestinget selv gi myndighet til å treffe avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering.*

Kongen kan gi pålegg om opprettelse av styre som nevnt i første ledd.

- 2. Vedtektene for det interkommunale styre skal inneholde bestemmelser om:*

A – Styrets sammensetning og hvordan det utpekes.

B – Området for styrets virksomhet,

C – Hvorvidt deltakerkommunene skal gjøre innskudd i virksomheten.

D – Hvorvidt styret har myndighet til å ta opp lån eller på annen måte pådra deltakerne økonomiske forpliktelser.

E – Uttreden fra eller oppgaveløsning av samarbeidet.

- 3. Den enkelte kommune og fylkeskommune kan i alle fall med ett års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i det interkommunale samarbeid og kreve seg utløst av det. Utløsningssummen fastsettes til andelens nettoverdi ved oppsigelsesfristens utløp, men ikke til mer enn verdien av de midler vedkommende kommune eller fylkeskommune har skutt inn.*

Oppsigelse av avtale om interkommunalt styre kan bringes inn for departementet. Departementet kan gi pålegg om at samarbeidet skal fortsette i et nærmere bestemt tidsrom eller inntil videre, hvor samfunnsmessige interesser eller hensynet til samarbeidende kommuner tilsier dette.

De organisatoriske tiltak det er snakk må innen 1.1.2014 omdannes til interkommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefelleskap etter kommuneloven av 2018.

Rakkestad kommune er i dag involvert i disse interkommunale samarbeid etter kommuneloven av 1992 - § 27 eller kommunale oppgavefelleskap:

- Interkommunalt utvalg mot Akutt forurensning,

(Aremark, Fredrikstad, Halden, Hvaler, Indre Østfold, Marker, Moss, Rakkestad, Råde, Sarpsborg, Skiptvet og Våler kommuner).

- Østfold Kontrollutvalgsekretariat Oppgavefelleskap,

(Fredrikstad, Halden, Hvaler, Indre Østfold, Marker, Moss, Rakkestad, Råde, Sarpsborg, Skiptvet og Våler kommuner).

Interkommunale samarbeidsordninger – Basert på samarbeidsavtaler

Rakkestad kommune er pr. 2020 involvert i interkommunale samarbeidsordninger på grunnlag av samarbeidsavtaler på følgende områder:

- Pedagogisk – psykologisk tjeneste for Rakkestad og Marker kommuner.
- Mortenstua skole – Tilbud om opplæring for barn med store sammensatte lærevansker og som trenger helhetlig spesialpedagogisk tilbud.
- Indre Østfold kommune – Barnevernvakt – Indre Østfold, Rakkestad, Skiptvet og Marker kommuner.
- Indre Østfold kommune – Avlastningshjemmet – Et avlastningstilbud for vanskeligstilte mennesker i deltakerkommunene.

(Rakkestad kommune går ut av denne ordningen i 2021).

- Krisesenter – En samarbeidsavtale mellom Sarpsborg og Rakkestad kommuner er etablert (kvinner og menn).
- Legevakt – Det eksisterer samarbeidsavtale mellom Sarpsborg og Rakkestad kommuner.
- Kommunal Akutt Døgnseng – En samarbeidsavtale mellom Sarpsborg og Rakkestad kommuner (0,5 seng) er opprettet.
- Indre Østfold kommune – Avtale mellom Indre Østfold kommune og Rakkestad kommune om kartforvaltning.

Selskapskontroll

Selskapene ivaretar viktige oppgaver og forvalter store verdier.

Kommunestyret har et kontroll- og tilsynsansvar relatert til om regelverk etterleves og mål på forskjellige områder oppnås.

Det gjelder også for de deler av virksomheten som er skilt ut i egne selskaper.

Begrepene eierskapskontroll og selskapskontroll anvendes om hverandre.

Det handler først og fremst om å undersøke at den som forvalter kommunens eierskap i selskapene utøver myndigheten i samsvar med aktuell lovgivning, kommunestyrets vedtak og forutsetninger og prinsipper for eierstyring vedtatt i Rakkestad kommune.

Kontrollen bør i utgangspunktet ha en bred tilnærming og fange opp flest mulig problemstillinger knyttet til eierskapsoppfølgingen.

Den går ikke i dybden, men kan identifisere problemstillinger som senere kan bli gjenstand for ytterligere undersøkelser. Kontrollen er obligatorisk. Kontrollutvalgssekretariatet har kunnet utføre den. Det er likevel i en dobbeltrolle – ved både å gjøre kontrollen og vurdere (for kontrollutvalget) om den er utført overensstemmende med bestillingen. Etter kommuneloven av 2018 har eierskaps-/selskapskontroll blitt en oppgave for revisor.

Forvaltningsrevisjon utføres også av revisor. Det er en vurdering av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Forvaltningsrevisjon er frivillig.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden – senest en gang etter konstituering – utarbeide en plan som viser hvilke kontroller og forvaltningsrevisjoner som skal gjennomføres. Det er tilrådd å lage en samlet plan for kommunens egen virksomhet, selskapene og eier-/selskapsstyringen.

På denne måte blir det lettere for kommunestyret å se kommunens totale aktivitet.

Andre tiltak

Rådmannen trekker i eierskaps- og selskapsammenheng for øvrig fram:

- Stiftelsen Markens Grøde – Andel av stiftelseskapital kr. 150 000.
- Viken Skog SA – Andel av andelskapital kr. 120 000.

Rakkestad kommune står bak Rakkestad Boligstiftelse. Etter vedtak av kommunestyret er den under avvikling. Verdien overføres Rakkestad kommune når det tidspunktet kommer.

Rådmannen viser dessuten til de forvaltningsoppgaver og det forvaltningsansvar kommune har påtatt seg for:

- Legatet til beste for barn og unge i Rakkestad kommune,
- Legatet til beste for eldre i Rakkestad kommune,
- Alf Sveas legat,
- Elly og Asbjørn Weibyes legat,
- Legatet til beste for primærhelsetjenesten i Rakkestad kommune.

Som avkastning på aktiva er i øyeblikket, er legatene knapt bærekraftig. Det er ikke inntekter å anvende eller fordele til de formål som tiltakene skal tilgodese.

Konklusjoner

Når det gjelder økonomisk status og utvikling, påpeker rådmannen ingenting spesielt for selskaper og andre virksomheter som inngår i denne utredningen.

Kommunestyret bør presisere disse oppgaver og tiltak for selskaper nevnt ovenfor i 2020 – 2023:

Aksjeselskapene – generelt

Av koordinerings- og helhetshensyn er ordfører kommunal eierrepresentant og utøver kommunale eierfunksjoner i de fire aksjeselskapene Rause AS, Rakkestad Flyplass AS, Rakkestad Energi AS og Rakkestad Motorpark AS.

For de øvrige selskaper og institusjoner utpeker kommunestyret kommunal representant til de styrende organer.

Hvis slik oppnevning ikke er gjort, ivaretar ordføreren rollen.

Det avholdes ordinært et eiermøte for og minst tre styremøter pr. år i de aksjeselskaper nevnt i første avsnitt ovenfor i 2020 – 2023.

Når det gjelder andre selskaper og institusjoner, initieres eiermøter og styremøter særskilt i den grad de ikke er regulert av møteplaner eller andre systemer.

Rause AS

Rakkestad kommune og Rause AS utvikler i fellesskap tilbudet ved bedriften slik at det i enda større grad dekker det behovet for tjenester som kommunen har på dette området.

Rakkestad Flyplass AS

Rakkestad Flyplass AS styrker i 2020 – 2023 sitt inntektsgrunnlag på en slik måte at det regulært kan rekruttere daglig leder og drive, vedlikeholde og kunne gjøre nyinvesteringer i anlegg.

Tiden har gått fra den samarbeidsavtalen for Rakkestad Flyplass som er mellom selskapet og Norrønafly Rakkestad AS.

Rakkestad Energi AS

Rakkestad Energi AS opprettholder og utvikler videre sin posisjon som en lønnsom, bærekraftig og solid aktør innen energiforsyning på de rammer som er fastsatt.

Rakkestad Motorpark AS

Rudskogen Motorsenter skal videreutvikles som hovedanlegg for motorsport i Norge.

Et sentralt instrument i dette programmet er Rakkestad Motorpark AS.

Selskapets styre er i tilstrekkelig utstrekning ikke dratt med og involvert i virksomheten. Formelt og faktisk. Av denne grunn fungerer det ikke etter sitt formål. Det er uholdbart. I 2021 må styreleder og daglig leder etablere rutiner for aktivitet i selskapet i samsvar med eiernes retningslinjer og gjeldende ramme- og lovverk.

Deltagruppen AS

Ifølge regnskapene er Deltagruppen AS overkapitalisert i forhold til sin virksomhet og formål.

Eierne kartlegger i øyeblikket potensial for å ta ut kapital av selskapet.

Tiltaket pågår ved årsskiftet 2020 – 2021.

Orkla ASA

Rakkestad kommune eier en aksjepost (1 765 aksjer) i Orkla ASA.

Det er ingen strategi bak denne investeringen. Den framstår som utlukkende historisk betinget. Omfanget er relativt bagatellmessig. Rådmannen tilrår den avhendet i 2020 – 2023.

Det er ikke gode grunner for å opprettholde tiltaket.

Opplæring av kommunalt oppnevnte styrerepresentanter

Rakkestad kommune bør styrke sin eierskaps- og selskapsstyring av aksjeselskaper og interkommunale selskaper som den er deltaker i.

Et ledd i det kan være at de kommunalt oppnevnte styrerepresentanter i disse virksomheter i 2021 og 2022 tilbys Kommunenes Arbeidsgiverorganisasjons (KS's) kurs i styrearbeid.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/114
Dokumentnr.: 31
Løpenr.: 258334/2021
Klassering: 3016-188
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rakkestad	23.11.2021	21/37

Plan for forvaltningsrevisjon 2022-2024 - Rakkestad kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret følgende:
 1. Det skal i perioden januar 2022 til juli 2024 gjennomføres forvaltningsrevisjon i henhold til kontrollutvalgets forslag til «Forvaltningsrevisjonsplan januar 2022- til juli 2024» (jf. pkt. 4.1 i planen).

1	
2	
3	

2. Rammetimetallet til forvaltningsrevisjon settes til 570 timer per år (I henhold til avtale mellom eierne av revisjonen).
3. Kontrollutvalget gis fullmakt til å foreta nærmere planlegging av forvaltningsrevisjonen, herunder vedta de enkelte undersøkelser/prosjektplaner og inngå avtaler om gjennomføring med revisjonen.
4. Kontrollutvalget skal fortløpende sende forvaltningsrevisjonsrapporter til kommunestyret. Kontrollutvalget skal også sende oppfølgingsrapporter til kommunestyret ett år etter 1.gangs behandling i kommunestyret.
5. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

Fredrikstad, 12.11.2021

Vedlegg

1. Utkast til Plan for forvaltningsrevisjon januar 2022-juli 2024
2. Risiko- og vesentlighetsvurdering for Rakkestad kommune, datert 15.11.2021.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Utkast til Plan for eierskapskontroll – 2022-2023

Saksopplysninger

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. I henhold til KommuneLOven¹ skal kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret selv. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

Risiko- og vesentlighetsvurdering:

Østfold kontrollutvalgssekretariat har utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering, se vedlegg 2. Denne beskriver forvaltningsrevisjonstema som kan være aktuelle, ut fra kontrollutvalgssekretariatets vurderinger.

I risiko- og vesentlighetsvurderingen har vi gjort flere ulike handlinger, herunder spørreundersøkelser til folkevalgte og kommunens administrasjon, dokumentanalyse av budsjett/økonomi og handlingsplan, kommunens årsrapport og årsberetning, KOSTRA-analyser av nøkkeltall, workshop i kontrollutvalget, samt samtale/møte med ordfører og kommunedirektør. Vi har også tatt hensyn til tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner, statlige tilsyn, eventuelle henvendelser og informasjonsaker, saker i media, samt lovendringer og nye reformer.

Ut fra disse handlinger ser vi at det er fem hovedområder som tilsier middels til høy risiko, samt høy vesentlighet:

Kommunalområde/ selskap:	Risiko:	Vesentlighet:	Evt. kommentar:
Rådmann og staber	3	3	Personvern og informasjonssikkerhet Beredskapsplan Internkontroll
Oppvekst og kultur	2	3	Psykososialt skolemiljø Spesialpedagogisk hjelp Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse
NAV	2	3	Levekårsutfordringer Arbeidsledighet Sosialhjelp
Helse og omsorg	2	3	Barnevern Psykisk helse og rus
Teknikk, miljø og landbruk	3	3	Tiltak på vann-, avløps- og renovasjonsområdet

Kontrollutvalget bør vurdere om disse områdene skal være gjenstand for forvaltningsrevisjon i planperioden januar 2022 - juli 2024.

Rådmannens uttalelse:

Rådmannen har gitt sin tilbakemelding på sekretariatets risiko- og vesentlighetsvurdering. Dette fremgår i sin helhet i kapittel 7 i vedlegg 2.

¹ §23-3

Vurdering

Gjennom å vedta en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, bestemmer kommunestyret innholdet i og omfanget av forvaltningsrevisjonsarbeidet. Det fremgår av forarbeidene til kommuneloven at en plan må utarbeides for å sikre at det regelmessig gjennomføres forvaltningsrevisjon på de områdene hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. En plan må også sikre et forvaltningsrevisjonsomfang som er tilpasset kommunens størrelse, kompleksitet og risiko.

Kommuneloven slår fast at kommunestyret selv skal vedta planen for forvaltningsrevisjon. Imidlertid åpner loven for at kontrollutvalget likevel kan gjøre endringer i planen. Dette gjelder bare hvis kontrollutvalget har fått slik fullmakt fra kommunestyret. Slike fullmakter kan være hensiktsmessige fordi risiko- og vesentlighetsvurderinger kan bli uaktuelle, og nye forhold kan komme til. Sekretariatet anbefaler derfor at kontrollutvalget får en slik delegering.

Hva er viktig å vurdere når kontrollutvalget skal finne aktuelle tema for forvaltningsrevisjon?

Virksomheten som drives i kommunene er omfattende og involverer mange ulike aktører med til dels ulike interesser i kommunens virksomhet. De kan dermed ha ulike oppfatninger om på hvilke områder av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten.

Det kan være en utfordring å prioritere mellom områder.

Hvordan man vurderer temaenes vesentlighetsgrad avhenger av hvilket perspektiv man ser situasjonen fra:

- Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut ifra tjenesteområdets driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter.
- Fra et politisk perspektiv, vurdert ut ifra hvilke tjenesteområder som har størst vesentlighet sett fra de folkevalgtes perspektiv, (her kan oppfatningene av vesentlighet varierer mellom de ulike politiske grupperingene – verddivurderinger – noe kontrollutvalget må være forsiktig med).
- Fra brukernes perspektiv, vurdert ut ifra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentlig
- Fra medarbeidernes perspektiv, vurdert ut ifra hva de ulike medarbeiderne innenfor et tjenesteområde anser som vesentligst.
- Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut ifra hva som er vesentligst ved kommunens virksomhet sett i forhold til storsamfunnet og miljøet.

Det er viktig å påpeke at kontrollutvalget står fritt til å ta inn andre forslag som ikke inngår i kontrollutvalgssekretariatets vurdering.

Det er ikke foretatt prioritering fra kontrollutvalgssekretariatets side.

Gjennomsnittlig regner man at et forvaltningsrevisjonsprosjekt bruker 300-350 timer.

Kontrollutvalget skal ut fra budsjetterte midler fremme forslag på 2-3 prosjekter i planperioden.

Ressurser til oppfølgingsrapporter må også avsettes i plan for forvaltningsrevisjon.

Sekretariatet vurderer at det bør avsettes ca 60 timer pr. oppfølgingsrapport i planperioden til dette arbeidet.

Den endelige prioriteringslisten settes inn i vedlegg 1, Plan for forvaltningsrevisjon januar 2022-juli 2024, (Kap. 1.) og 4.1 utgjør kontrollutvalgets forslag til forvaltningsrevisjonsplan for 2022-juli 2024.

Plan for forvaltningsrevisjon

Rakkestad kommune

Januar 2022- juli 2024

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefelleskap

Innhold

1	Innledning og sammendrag	2
2	Om forvaltningsrevisjon	2
3	Gjennomføring av forvaltningsrevisjon	3
3.1	Oversikt over gjennomførte prosjekter	4
4	Forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024	5
4.1	Kontrollutvalgets prioriteringer	5
4.2	By/kommunestyrets vedtak	5
4.3	Rammebetingelser for forvaltningsrevisjon	5
4.4	Delegering til kontrollutvalget	6

UTKAST

1 Innledning og sammendrag

Kontrollutvalget har ansvar for å påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at by/kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens virksomhet, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon innen de ulike sektorer og virksomheter¹

Dette dokumentet bygger på *Risiko- og vesentlighetsvurderinger - xx kommune*², og er utarbeidet av ØKUS KOF på vegne av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har i møtet 23.11.2021, sak 21/xx vurdert det slik at følgende områder bør være gjenstand for forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024:

I prioritert rekkefølge (Denne innstillingen blir sendt til by/kommunestyret for behandling.):

1	
2	
3	

Kommunestyret behandlet planen i sak xx/xx den xx.xx xxxx og følgende områder ble vedtatt for forvaltningsrevisjon:

I prioritert rekkefølge:

1	
2	
3	

2 Om forvaltningsrevisjon

I henhold til kommuneloven kapittel 23, § 23-2 c har kontrollutvalget ansvar for at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Etter kommunelovens § 23-3, 1.ledd innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regelverksetterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget har i henhold til kommunelovens § 23-3, andre ledd, første punktum en plikt til å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Denne planen skal behandles og vedtas i kommunestyret/bystyret.

Gjennomføring og rapportering på forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt. Ved gjennomføring av prosjekter benyttes standard RSK 001 utarbeidet av NKRF³, "Standard for forvaltningsrevisjon."

Hensikten med en forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning. Når det utføres forvaltningsrevisjon, kan det blant annet settet fokus på økonomi, måloppnåelse og oppfølging av lovverk.

¹ kommuneloven kapittel 23, § 23-2 c og kommunelovens § 23-3, 1.ledd

² Eget dokument som ligger som vedlegg 2 til saken

³ NKRF - Norges Kommunerevisor Forening

Behovet for forvaltningsrevisjon er stort. Kommunen står overfor betydelige utfordringer. Innbyggerne stiller større kvalitet til tjenestene, sentrale myndigheter stiller krav til økonomisk effektivitet, men også innhold i tjenester, markeder skaper økt konkurranse, og det er ofte manglende samsvar mellom mål og tilgjengelige ressurser. Det er også viktig at folkevalgte får nøytral styringsinformasjon. Dette medfører at kommunene som oftest må rette større fokus på ressursbruk, styring og ledelse. Det må styres etter flere variabler enn økonomiske data, med evaluering av måloppnåelsen, og det blir stilt større krav til ledelse.

Ved utøvelse av forvaltningsrevisjon bidrar kontrollutvalget blant annet til:

- Å påvise forbedringsområder som bidrar til økt produktivitet og måloppnåelse i forhold til politiske vedtak og forutsetninger
- Å bidra med informasjon til kommunens beslutningstakere som er til nytte for
 - å styrke kommunestyrets grunnlag for styring
 - kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen
 - ledelsens vurdering av muligheter for mer sparsom/ økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet og bedre måloppnåelse
 - rasjonell, målrettet og kostnadseffektiv drift

3 Gjennomføring av forvaltningsrevisjon

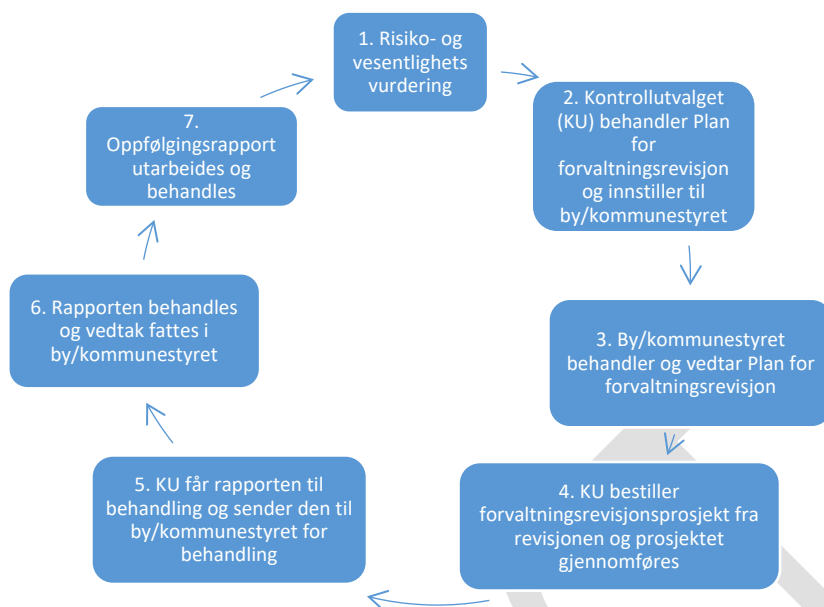
Forvaltningsrevisjonsplan skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering⁴ av kommunens virksomhet og selskaper. Risiko- og vesentlighetsvurderinger innebærer å vurdere på hvilke områder av kommunens virksomhet, eller i hvilke selskaper, det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få. Hensikten med vurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Bestemmelsen i lovverket må forstås slik at det må utarbeides en plan som sikrer at det regelmessig gjennomføres forvaltningsrevisjon på de områdene hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon, og i et omfang som er tilpasset kommunens størrelse, kompleksitet og risiko.

Ved utformingen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt vil kontrollutvalget avgrense temaet slik at prosjektet blir konkret og gir kontrollutvalget de nødvendige opplysninger for deres kontroll med kommunen.

Forvaltningsrevisjon skal organiseres som et prosjekt og består av fasene som figur 1. under illustrerer:

⁴ Eget dokument som ligger som vedlegg 2 til saken

Syklusen i forvaltningsrevisjon:

Figur1.

1. Sekretariatet utfører risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for valg av områder det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon på.
2. Kontrollutvalget (KU) behandler og vedtar *Plan for forvaltningsrevisjon* med en prioritert liste over områder det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon. Planen blir sendt til by/kommunestyret for behandling.
3. By/kommunestyret behandler og vedtar planen, (eventuelt med andre prioriteringer).
4. KU bestiller prosjekt fra revisjonen og vedtar en prosjektplan. Prosjektet gjennomføres av revisjonen, rapporten verifiseres av kontaktperson og kommunedirektør gir sin uttalelse til rapporten og eventuelle anbefalinger i rapporten.
5. KU behandler rapporten, gir sin innstilling og sender den videre til by/kommunestyret for behandling⁵.
6. Rapporten behandles og vedtak fattes i by/kommunestyret, om nødvendig blir det gjort vedtak på hva administrasjonen skal følge opp.
7. Ca 1 år etter by/kommunestyrevedtak blir det gjennomført en oppfølging av by/kommunestyrets vedtak for å se om administrasjonen har fulgt opp eventuelle pålegg om retting av feil/mangler. Rapporten behandles i KU og sendes deretter til by/kommunestyret.

3.1 Oversikt over gjennomførte prosjekter

I tabellen under vises en oversikt over de 11 siste forvaltningsrevisjonsprosjekter som er blitt gjennomført eller påbegynt i Rakkestad kommune:

Prosjekt	Årstall for gjennomført prosjekt
Kvalitet i KOSTRA-rapportering	Påbegynt, leveres 2022
Psykisk helse og rus	Påbegynt, leveres 2022

⁵ Forvaltningsrevisjonsrapporter skal fortløpende sendes til bystyret/kommunestyret etter kontrollutvalgets behandling.

Kvalitet i sykehjemstjenesten og helse og omsorgstjenestens forebygging og oppfølging av sykefravær	2020
Grunnskole – kvalitet i undervisningen	2019
Offentlige anskaffelser	2018
Fosterhjem	2016
Oppfølging av politiske vedtak og mål generelt, og spesielt innen teknisk	2015
Bruk av konsulent tjenester	2014
Byggesaksbehandling	2012
Rutiner for postgang	2011/2012
NAV	2010/2011

4 Forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024

4.1 Kontrollutvalgets prioriteringer

Med bakgrunn i risiko- og vesentlighetsvurderingen skal kontrollutvalget gi forslag til prioritering og utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Kontrollutvalget behandlet, med grunnlag i risiko- og vesentlighetsvurderingen, *Plan for forvaltningsrevisjon* i sitt møte den **23.11.2021**, sak **21/xx**. Et forvaltningsrevisjonsprosjekt krever gjennomsnittlig 300 timer i ressurser⁶. Ut fra dette skal det avholdes **2-3** prosjekter i kommende to og et halvt årsperiode i Rakkestad kommune.

Kontrollutvalget har vurdert det slik at følgende områder bør være gjenstand for forvaltningsrevisjon i perioden 2022-2024:

I prioritert rekkefølge:

1	
2	
3	

Se risiko- og vesentlighetsvurderingen datert 15.11.2021 for omtale av prosjektområder.

4.2 Kommunestyrets vedtak

I bystyres sak xx/xx den xx.xx xxxx ble følgende områder vedtatt:

I prioritert rekkefølge:

1	
2	
3	

4.3 Rammebetingelser for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget sender hvert år samlet forslag til budsjett for kontrollarbeidet til by/kommunestyret⁷. I vedlegg til årsbudsjettet 2022 er ressurser til forvaltningsrevisjon

⁶ Gjennomsnittlig (hele landet) brukes det ca. 280 timer på et forvaltningsrevisjonsprosjekt. (Jf. Rapport "85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane", KRD desember 2009, bygger på Nordlandsforsknings rapport 4/2007). I tillegg kommer tid til planlegging og administrasjon.

⁷ i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon §2

spesifisert med et beløp som utgjør 410 timer, ca. 120 timer vil medgå til allerede påbegynte prosjekt fra forrige planperiode og det er satt av 160 timer til oppfølgingsrapporter i 2022 (ca. tre rapporter).

For hvert prosjekt som blir gjennomført i perioden vil det bli avsatt gjennomsnittlig 60 timer i ressurser til oppfølging ett år etter at prosjektet er behandlet i kommunestyret.

De overordnede føringene for forvaltningsrevisjon vil ligge i plan for forvaltningsrevisjon. Kommunens valgte revisor gjennomfører forvaltningsrevisjonen i henhold til avtale. Kontrollutvalget har fullmakt til å foreta nærmere planlegging av forvaltningsrevisjonen, herunder vedta de enkelte undersøkelser/prosjektbeskrivelser og inngå avtaler om gjennomføring med revisjonen.

4.4 Delegering til kontrollutvalget

Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon skal i henhold til kommunelovens § 23-3 vedtas av bystyret/kommunestyret. Etter samme paragraf kan by/kommunestyret delegere til kontrollutvalget å vedta endringer i planen i planperioden ved eventuelle behov for dette. Dette gjelder bare hvis kontrollutvalget har fått slik fullmakt fra kommunestyret. Det fremgår av forarbeidene til loven at slike fullmakter kan være hensiktsmessige fordi risiko- og vesentlighetsvurderinger kan bli uaktuelle, og nye forhold kan komme til, slik at det av den grunn oppstår behov for å avvike fra den opprinnelige planen.

Bystyret/kommunestyret fattet i sitt møte den xx.xx xxx, sak xx.xx, vedtak om at kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen i planperioden ved eventuelle behov for dette. (Siste setning fjernes eventuelt hvis bystyret/kommunestyret ikke fatter vedtak om slik fullmakt.)

Risiko- og vesentlighetsvurderinger

RAKKESTAD KOMMUNE 2021

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefelleskap

Innhold

1. Forord	2
2. Sammendrag	2
3. Metode.....	3
4. Risiko- og vesentlighetsvurdering per kommuneseksjon:	4
4.1 Rådmann og staber.....	5
4.2 Oppvekst og kultur	7
4.3 NAV Rakkestad	9
4.4 Helse og omsorg	11
4.5 Teknikk, miljø og landbruk.....	13
5. Covid-19	14
6. Selskaper.....	15
7. Rådmannens uttalelse.....	16

1. Forord

Kommuneloven fastslår at kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. At kommunens selskaper også skal vurderes i forbindelse med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter kommer som en følge av en endring i ny kommunelov¹.

Det er viktig at utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter skjer med bakgrunn i en risiko- og vesentlighetsvurdering. Dette for at revisjonsressursene settes inn på de områdene av kommunal forvaltning der det er størst behov for forvaltningsrevisjon. På den måten kan forvaltningsrevisjon i størst mulig grad gi effekter i form av organisasjonsmessig læring og utvikling i kommunen.

Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF i samarbeid med Østre Viken kommunerevisjon IKS har utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering for Rakkestad kommune, denne legges til grunn for plan for forvaltningsrevisjon 2022-2023

Rolvøy, 15. november 2021

Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF

2. Sammendrag

Kontrollutvalgssekretariatet vurderer at det er fire områder som skiller seg ut og tilsier noe risiko/vesentlighet. Disse områdene blir kort fortalt i tabellen under, tabell 1.

Risikofaktor: (RF) **1** = i liten grad, **2** = er lik i middels grad, **3** = i stor grad.

Vesentlighetsfaktor: (VF) **1** = i liten grad, **2** = er lik i middels grad, **3** = i stor grad.

Kommunalområde/ selskap:	Risiko:	Vesentlighet:	Evt. kommentar:
Rådmann og staber	3	3	Personvern og informasjonssikkerhet Beredskapsplan Internkontroll
Oppvekst og kultur	2	3	Psykososialt skolemiljø Spesialpedagogisk hjelp Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse
NAV	2	3	Levekårsutfordringer Arbeidsledighet Sosialhjelp
Helse og omsorg	2	3	Barnevern Psykisk helse og rus
Teknikk, miljø og landbruk	3	3	Tiltak på vann-, avløps- og renovasjonsområdet

Tabell 1.

¹ Kommunelovens § 23-3, andre ledd, andre punktum

3. Metode

Sekretariatet har gjennomført en risiko- og vesentlighetsvurdering av Rakkestad kommune.

Hverken kommunelov eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon legger føringer på hva en risiko- og vesentlighetsvurdering er, kun at det skal gjennomføres i forkant av behandling av plan for forvaltningsrevisjon. I lovforarbeidene framgår imidlertid at risiko- og vesentlighetsvurderinger innebærer å vurdere på hvilke områder av kommunens virksomhet eller i hvilke selskaper det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få (vesentlighet). Det framgår videre at risiko- og vesentlighetsvurderingen er grunnlaget for å vurdere temaer, antall forvaltningsrevisjoner og når de skal utføres.

Fordi hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å identifisere aktuelle områder for forvaltningsrevisjon, er vår vurdering av risiko knyttet til:

- Overholdelse av lover og bestemmelser
- Økonomi
- Produktivitet
- Måloppnåelse

Vesentlighet er vurdert ut fra ulike perspektiver, herunder blant annet:

- Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut fra omfanget av et tjenesteområdes driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter.
- Fra brukernes perspektiv, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentligst.
- Fra medarbeidernes perspektiv, vurdert ut fra hva de ulike medarbeiderne innenfor et tjenesteområde anser som vesentligst.
- Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut fra hva som er vesentligst ved kommunens virksomhet sett i forhold til storsamfunnet og miljøet.

Følgende analyser og vurderinger er gjort i forbindelse med risiko- og vesentlighetsvurderingen:

➤ Spørreundersøkelse:

I arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderingen har vi gjennomført tre Questback/ spørreundersøkelser, en sendt til kommunens administrasjon, en sendt til kommunens folkevalgte, samt en sendt til kommunens kontrollutvalgsmedlemmer.

Samlet ble undersøkelsen til administrasjonen sendt til 13 personer (rådmannens ledergruppe), og det var 8 som besvarte undersøkelsen, svarprosenten utgjør 62 %.

Samlet ble undersøkelsen til folkevalgte sendt til 11 personer i formannskapet og det var 5 som besvarte undersøkelsen, svarprosenten utgjør 45 %.

Undersøkelsen ble også sendt til kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer 11 personer, hvorav 5 svarte, 45 %.

➤ Dokumentanalyse:

Kontrollutvalgssekretariatet har også gjort en dokumentanalyse hvor vi har gjennomgått innspill fra revisjonsplan/revisjonsstrategi, budsjett/ økonomi og handlingsplan, virksomhetenes årsrapport og kommunedirektørens beretning.

➤ KOSTRA-analyse:

Det er også blitt gjort en analyse av KOSTRA-tall fra statistisk sentralbyrå. Tallene er analyser og vurdert opp mot sammenlignbare kommuner i KOSTRA-gruppe 01. Workshop:

Vi har gjennomført en workshop med kontrollutvalgets medlemmer den 15. juni 2020

➤ Aktuelle lovendringer med mer:

Risiko- og vesentlighetsvurderingen sees også opp mot aktuelle lovendringer, tilbakemeldinger fra revisjonen, tidligere henvendelsessaker, tidligere risiko- og vesentlighetsvurderinger, samt tidligere planer for forvaltningsrevisjon, saker i media og statlige tilsyn.

➤ Samtale/ møte med ordfører og kommunedirektør

Avslutningsvis hadde kontrollutvalgssekretariatet et møte med ordfører og kommunedirektør den 11.10.2021. I dette møtet drøftet vi deres synspunkter på våre foreløpige funn, og de kom med innspill på hvilke områder i kommunen de mente var viktige å se nærmere på. Kommunedirektør har også kommet med en skriftlig uttalelse til risiko- og vesentlighetsvurderingen, denne ligger i sin helhet i kapittel 7.

4. Risiko- og vesentlighetsvurdering per kommuneseksjon:

På Rakkestad kommunes hjemmeside finner vi følgende organisasjonskart:

[Organisasjonskart_Rakkestad-kommune_130121.pdf](#)

Organisasjonskartet viser at kommunen per d.d. er delt inni 9 seksjoner i tillegg til stab. Legetjeneste og Brannvesen ligger som egne felt. I årsberetningen for 2020 er seksjonene inndelt i Rådmannen og staber, Oppvekst og kultur, NAV Rakkestad, Helse og omsorg, Teknikk, miljø og landbruk, Næringstiltak og Kirker og trossamfunn.

I møtet med ordfører og rådmann fikk sekretariatet opplyst at det arbeides med en ny organisasjonsstruktur som skal tre i kraft fra 01.01.2022. Rådmann har oversendt en oversikt over nytt organisasjonskart til sekretariatet og vi kan der bla se at seksjonslederleddet er avviklet og erstattet av fire kommuneområder, Oppvekst, Livstil og levekår, Helse og mestring og Infrastruktur. Da årsberetning og annet bygger på nåværende organisasjonsstruktur tar vi utgangspunkt i den i vår risiko- og vesentlighetssanalyse. Sekretariatet vurderer imidlertid at en ny organisering av kommunen kan gi økt risiko på flere av kommunens tjenester/områder en stund fremover, innen ny organisasjonsstruktur får satt seg.

I årsberetningen for 2020 kan vi lese at det vurderes at det er bekymringsfullt og problematisk at befolkningsveksten har stanset opp fra 2016 og til og med var negativ i 2020. Dette vurderer rådmannen som utfordrende for lokalsamfunnets utvikling og framgang. Videre fra årsberetningen: «*Rakkestad kommune får mindre ressurser disponibel for sin virksomhet. Potensialet for private og andre offentlige tilbud reduseres. Det er hemmende for Rakkestadsamfunnet på lengere sikt. I forhold til gjennomsnittet av kommuner, er en relativt høy andel av innbyggerne i aldersgrupper 60 – 69 år, 70 – 79 år og 80 – 89 år, og en mindre andel i yrkesaktive alderskategorier (20 til vel 60 år) og yngre årsklasser (0 – 19 år)*».

Vedrørende kommunens økonomi står det i årsberetningen at Rakkestad kommune hadde et mindre forbruk eller overskudd i driftsregnskapet på kr. 6 782 097 siste år, noe som er svakere enn i 2015 – 2019. Det nevnes flere årsaker til dette i årsberetningen bla:

- Lav nominell vekst og realnedgang i rammeoverføringer 2018 – 2021.

- Drifts- og aktivitetsvekst i spesielt forebyggende og helsefremmende aktivitet i helse- og omsorgssektoren over tre – fire år.
- Ny kommunelov medfører at kommunen må betale ca. kr. 6 000 000 mer i avdrag på sine lån p.a. enn tidligere.
- Omfattende Covid 19 tiltak i tidsrommet mars – desember 2020.

4.1 Rådmann og staber

Området dekker:

- Rådmann
- Dokument og forvaltning
- Personal og økonomi

Aktuelle lovendringer:

Fra 1. januar 2021 gjelder nye regler om internkontroll i kommunene, med tydeliggjøring av kommunedirektørens ansvar. (Kommuneloven, kapittel 25, §25-1 og §25-2.)

I budsjettet for 2021 kan vi lese at *Rådmann og staber* forbruker 8,78 prosent av midlene. Videre kan vi lese følgende om den økonomisk stilling ved inngangen til 2021 – 2024: «*Etter noen år med bra regnskapsresultater (2015 – 2019), går Rakkestad kommune 2021 – 2024 i møte med større økonomiske vanskeligheter og budsjettmessig ubalanse*».

Det fremkommer av budsjettdokumentet og økonomisk handlingsplan at ulike faktorer kan resultere i en alvorlig budsjettmessig ubalanse. Omfattende tiltak må settes i verk for å gjøre økonomien flytende igjen. Videre fremkommer det at de største direkte kommunale utfordringer kommer innen helse og omsorg – samtidig som oppgaver innen barnehage, skole, kultur, NAV, barnevern og samfunn og infrastruktur skal løses forsvarlig.

Videre fremkommer det at fokus de nærmeste årene rettes spesielt mot å etablere et mer funksjonelt og bedre internkontrollsystem for enhetene *personal* og *økonomi*.

I budsjettdokumentet under investeringer fremkommer det at Rakkestad kommune får en meget sårbar og utsatt økonomi framover. *Rakkestad kommune skulle i denne situasjonen egentlig ha dempet sine investeringer, står det, og både ordinære og andre midler burde anvendes til å nedbetale langsiktige lån og oppnå lavere årlige utgifter til renter og avdrag av denne gjelden. Utfordringer på vann-, avløps- og renovasjonsområdet, ny kulturskole og sykehjemsinvesteringen gjør dette svært vanskelig.*

Det fremgår av årsregnskap/ årsmelding 2020 at området *rådmann og staber* er omtrent på det samme nivå – ca. 4,5 prosent av den samlede ramme – i 2020 som i 2019. Det er lavt sammenlignet med andre kommuner. Ressurser som anvendes til styring, ledelse og administrasjon er fortsatt relativt små.

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd, viser at kommuneområdet hadde et mindreforbruk på i underkant av 21 millioner kroner i 2020, dette skyldes i hovedsak fordi midler satt av som budsjettreserver (covid-19) ikke har blitt anvendt.

Det fremkommer ikke noe av KOSTRA-analysen som kan tilsi risiko på kommuneområdet.

Av spørreundersøkelsen tilsendt kommunens administrasjon fremkommer det en middels til høy risikovurdering på om det er utarbeidet klare mål å arbeide mot, samt om det er nok tid til ledelse. De gir også tilbakemelding på at det i liten til middels grad er utarbeidet planer i forhold til trender i befolkningsutviklingen og befolknings sammensetningen. Videre settes det en middels risikovurdering på om kommunen er organisert på en hensiktsmessig måte, det

er også satt middels risiko på om det er utarbeidet tydelige funksjonsbeskrivelser for stillingene. De svarer også at de i middels grad er kjent med de ulike interkommunale samarbeid/ selskap som kommunen deltar i.

Det fremgår av spørreundersøkelsen at de folkevalgte i lav grad opplever at kommunen har utarbeidet gode krise- og beredskapsplaner, samt at de i liten grad har vært med på arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser i kommunen? (Krise og og beredskapsplaner).

Administrasjonen fikk også spørsmål om hvilke tre områder de opplever har høyest risiko for å ikke etterleve lov eller forskrift, her fremkommer det at flere mener at manglende planverk og manglende internkontrollsystemer er risikoområder.

Av spørreundersøkelsen sendt til folkevalgte fremkommer det at de folkevalgte støtter administrasjonens syn på risikoområder.

Kontrollutvalget hadde en workshop i sitt møte den 15. juni 2021. Kontrollutvalget drøftet der ulike områder hvor de mente kommunen hadde risiko for blant annet å ikke overholde lovpålagte tjenester etc. Det fremkom at følgende områder kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon: Hacking av datasystem – informasjonssikkerhet – sikkerhetssystemer – IT-sikkerhet.

Østre Viken kommunerevisjon IKs regnskapsavdeling har gitt følgende generelle innspill på eventuelle risikoområder (gjelder generelt for alle kommunene i «Østfold»):

- Anskaffelser i kommunen – håndteres i tråd med Lov om offentlige anskaffelser?
- Rutiner, håndtering og internkontroll både for enkeltanskaffelser og rammeavtaler?
- Selvkost – håndteres etter ny forskrift og veileder?
- Internkontroll – hvordan overholdes kravene i kommuneloven til kommunedirektør?

Det er gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner på virksomhetsområdet de siste 10 årene:

- Offentlige anskaffelser i 2018
- Oppfølging av politiske vedtak og mål generelt, og spesielt innen teknisk (2015)
- Bruk av konsulenttjenester (2014)
- Rutiner for postgang (2011/2012)

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse):

Rådmann og ordfører informerte sekretariatet om at 9 seksjoner i kommunen skal reduseres til 4 kommuneområder. De opplyste videre at kommunen blant annet er i gang med ny strømtilførsel til Rakkestad.

Rådmann trakk frem følgende:

- Problemer med å få rekruttert og beholdt personale.
- Det må gjøres vurderinger i forhold til samfunnssikkerhet, skal kommunen for eksempel ha eget apparat, eget brann og redningstjeneste?
- Inntektssystemet til kommunene er revidert og kommunen har tapt inntekter.
- Det ble i 2018 satt i gang et prosjekt vedr. internkontroll, dette ble lagt på is grunnet covid-19, men er nå tatt opp igjen, man bruker KS sitt program og har fokus på dette fremover mot 2023. Rådmann foreslår å avvente et eventuelt forvaltningsrevisjonsprosjekt på området til de har fått ferdigstilt arbeidet.
- Ufordringer innen IT-sikkerhet må sees i en større nasjonal sammenheng. Det samme gjelder ROS-analyse.

Ordfører bemerket at de folkevalgte ikke har deltatt i noen risiko og sårbarhetsanalyser i forkant av beredskapsplanverk.

Sekretariatets vurderinger:

Sekretariatet vurderer at det i høy grad fremkommer at det kan være risiko vedrørende kommunens overordnede internkontroll. Både i budsjettdokumentet og i spørreundersøkelsen fremkommer det at manglende internkontrollsystemer er en risiko. Kontrollutvalget trakk også frem flere områder som faller innunder *overordnet internkontroll* som de anså at det kunne være forbundet risiko til. Imidlertid er kommunen selv i gang med et prosjekt på området, noe som reduserer vesentligheten noe, og rådmann mener det kan være hensiktsmessig å vente med en forvaltningsrevisjon på området til etter 2023.

RF3/VF2.

Personvern og informasjonssikkerhet blir trukket frem som risikoer. Dette medfører risiko for at personsensitiv informasjon ikke dokumenteres og sikres forsvarlig. Det er stort fokus på dette området for tiden, særlig med tanke på konsekvenser det kan få. I Kommunal Rapports kommunedirektørundersøkelse kommer det fram at 37,4 prosent av kommunene har vært utsatt for en eller annen form for datakriminalitet i perioden 2020–2021. For å beskrive faren kan Østre Toten kommunes dataangrep være et eksempel på hvor galt det kan gå dersom sikkerheten ikke er godt nok. I januar i år tok hackere seg inn bak brannmurene til Østre Toten kommune. De slettet alle sikkerhetskopier og krypterte alle data. Sensitiv informasjon ble lagt ut på det «mørke nettet». Dette har foreløpig kostet Østre Toten kommune over 30 mill. kroner. Dette området anses generelt å ha høy vesentlighet, både i forhold til konsekvenser dette kan få for enkeltpersoner dersom personsensitiv informasjon forsvinner eller lekkes ut, men også for kommunens økonomi og troverdighet. **RF3/VF3.**

Videre kan det vurderes risiko ved at de folkevalgte i liten grad er kjent med kommunens beredskapsplan og vært med på utarbeidelse av risiko og sårbarhetsanalyser for beredskapsplanverk. Kommunens beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert, og som et minimum revideres en gang per år. Av planen skal det fremgå hvem som har ansvaret for oppdateringen av planen og når planen sist er oppdatert. Vesentligheten for området er høy både fra et økonomisk perspektiv, fra brukerperspektiv, medarbeiderperspektiv samt samfunns- og miljøperspektiv. **RF3/VF3.**

Sekretariatets totalkonklusjon:

Sekretariatet vurderer at det er flere enkeltområder med ulike risiko- og vesentlighetsvurderinger innen kommuneområdet. Ny organisasjonsstruktur gjør også at risikoen øker. De områdene vi anser har høy risiko og det også er høy vesentlighet er:

- Personvern og informasjonssikkerhet
- Beredskapsplan
- Internkontroll

Sekretariatets samlede vurdering for området er: **RF3/VF3**

4.2 Oppvekst og kultur

Området dekker:

- Barnehage: Fladstad barnehage, Byggekllossen barnehage, Elle Melle barnehage, Bergenhus barnehage og Kirkeng barnehage.
- Skole: Rakkestad ungdomsskole, Bergenhus skole, Os skole og Kirkeng skole
- Kommunikasjon og kultur: Informasjon, IKT og innkjøp og Kultur.

Aktuelle lovendringer:

Barnehageloven ble endret med virkning fra 01.01.2021. De viktigste endringene i loven omhandler det psykososiale barnehagemiljøet, internkontroll i barnehagen, krav om

likebehandling og uavhengighet av kommunale og private barnehager og at utdanningsdirektoratet skal føre tilsyn med økonomiske forhold i private barnehager.

Fagfornyelsen er navnet på prosessen med å fornye læreplanene i *Kunnskapsløftet*. Nye læreplaner ble tatt i bruk fra 2020. Alle læreplaner for fag i grunnskolen og videregående opplæring er fornyet. Overordnet del av læreplanverket er også ny.

I **budsjettdokumentet** fremkommer det at andelen til oppvekst er på 28,43 prosent av den totale ramma, mens det i **årsberetningen** står at det for *Skole og Barnehage* medgår 30,25 prosent av midlene i 2020 mot 31,25 prosent året før.

➤ Barnehage:

I **budsjettdokumentet** fremkommer det at barnehagene fortsatt er kostnadseffektive, det brukes mindre til dette formål enn i gjennomsnittet av sammenlignbare kommuner.

I **årsberetningen** kan vi lese at Rakkestad kommune oppfyller sine forpliktelser om full barnehagedekning etter barnehageloven. Rakkestad kommune oppfyller grunnbemannings- og pedagognormene i barnehagene i 2020. Videre er det beskrevet at «*Barnehage leder prosjektet «Bedre tverrfaglig innsats» (BTI). Det skal medvirke til at barn, unge og familiene deres får hjelp så tidlig, samordnet og helhetlig som det lar seg gjøre. Enda er tiltaket ikke fullt ut gjennomført i kommunen. Det videreføres i 2021 – 2024.*»

KOSTRA-analyser viser at det er færre barn som går i barnehage enn gjennomsnittet, samtidig viser tallene at andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning er noe høyere enn snittet. Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp er lav. Minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn er noe lavere enn gjennomsnittet.

➤ Skole:

Budsjettdokumentet beskriver fallende barnetall og antall elever i skolen. Det påpekes at dette på få års sikt kan ha betydelige og økende konsekvenser for barnehage og skole. Videre kan vi lese at Rakkestad kommune anvender markert mer på grunnskole (2,0 - 2,5 prosent) enn Østfoldkommuner og Norge.

KOSTRA viser at det er noe lavere antall årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning enn gjennomsnittet.

I 2019 ble det gjennomført en **forvaltningsrevisjon** i grunnskolen, med fokus på kvalitet i undervisningen. Utvalget fikk denne til behandling våren 2020. I rapporten konkluderte revisjonen med at kommunen i stor grad arbeider systematisk med å sørge for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen. Videre fremmet revisjonen fire anbefalinger som skal følges opp i 2022.

➤ Kommunikasjon og kultur:

I **årsberetningen** kan vi lese følgende: «*Rakkestad kommunes kostnader pr. innbygger til barn og unge, folkebibliotek og kulturskole ligger i underkant av landstallene. Avvikene er ikke veldig store. Tilbudene kan sånn sett absolutt sammenlignes med tjenestene nasjonalt. Kino er høyt prioritert. Besøk pr. forestilling overstiger landsgjennomsnittet med ca. en tredjedel.*

Rakkestad kommune startet høsten 2020 opp byggeprosjektet Rakkestad kulturskole. Den kan etter planen ferdigstilles i august 2021.»

Det fremgår ikke av Statsforvalterens tilsynskalender at det skal gjennomføres statlige tilsyn på oppvekstområdet i 2021.

Det fremkommer ikke noe i spørreundersøkelsen til administrasjonen og folkevalgte, eller i *workshopen* med kontrollutvalget, som skulle tilsi risiko på dette området.

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse):

Rådmann trakk frem at kravet om et godt og trygt psykososialt skolemiljø var viktig og burde fremheves i risikovurderingen. Det samme gjelder tilbudet til barn med funksjonsnedsettelse, i dag kjøper kommunen bla tjenester av Indre Østfold kommune på *Mortenstua* og de har en *mellombase på Os skole*.

Sekretariatets vurderinger:

Oppvekstområdet vil alltid ha høy vesentlighet. Dette både pga av tjenester til enkeltinnbyggere og at tjenesten tar en stor andel av budsjett.

Sekretariatet vurderer risikofaktoren til middels ut fra funn både i KOSTRA-analyser og dokumentanalyser.

Det fremgår av KOSTRA-analysen at det er en noe lavere andel barn i barnehage som får spesialpedagogisk hjelp (2020). Tidlig innsats har vært et fokus på nasjonalt nivå de siste årene.

Sekretariatet er enig i rådmannens innspill om at barns psykososiale skolemiljø er viktig, det samme gjelder tjenester til barn med funksjonsnedsettelse.

Sekretariatets totalkonklusjon:

Det har de siste ti årene kun vært gjennomført én forvaltningsrevisjon på tjenesteområdet, denne omhandlet kvalitet i undervisningen i grunnskolen.

En eventuell forvaltningsrevisjon kan være å se på spesialpedagogisk hjelp generelt, og i barnehage spesielt. Videre kan det vurderes forvaltningsrevisjon på barns psykososiale skolemiljø.

Barnehagen har en lav andel minoritetsspråklige barn i forhold til innvandrerbarn, noe som eventuelt kan ses på i sammenheng med risikovurderingen av sosialhjelp og oppfølging av flyktninger under området NAV. Det kan også være hensiktsmessig å vurdere en forvaltningsrevisjon sett opp mot tjenesteproduksjonen for barn med nedsatt funksjonsevne i grunnskolen.

Sekretariatets samlede vurdering for området er: **RF:2/VF:3**

4.3 NAV Rakkestad

Området omfatter:

- Sosiale tjenester
- Startlån
- bosetting og integrering av flyktninger
- Jobbsjansen/Ny Giv

I budsjettdokumentet opplyses det at «*fra medio 2020 sorterer NAV Rakkestad under oppvekst som formål*».

I dokumentet er det videre beskrevet at hver sjettede innbygger har innvandrerbakgrunn. «*Som en følge av stor arbeidsinnvandring fra EØS – området, har andelen innvandrere med europeisk bakgrunn vokst fra 50,9 prosent til 64,9 prosent på ca. femten år.*»

Videre står det at «*Hver sjettede innbygger i yrkesaktiv alder er ufør – mot ca. hver tiende person på landsbasis.*»

Det fremgår av budsjettdokumentet at det i NAV – Rakkestad ligger an til å bli etablert et IPS – tilbud i 2020. Et IPS – tiltak er i: «*Et tilbud til personer med moderate til alvorlige psykiske*

helseproblemer, og/eller rusproblemer, som ønsker hjelp til å komme i arbeid eller beholde ordinært, lønnet arbeid.»

I årsberetning opplyses det at andelen til NAV Rakkestad, av den totale rammen, faller fra 4,07 prosent i 2019 til 3,30 prosent i 2020.

Kun 18,6 prosent av kommunens befolkning har høyere utdanning, mens for Norge generelt er tallet 33,4 prosent. Mye av årsakene til forskjellene ligger i næringsstruktur – som lokalt er dominert av landbruk og industri.

I følge årsberetningen så er det en markert vekst i arbeidsledigheten fra 2019 – 2020, 4,4 % av arbeidsstokken, 104 flere ledige enn i fjor. Det står: *«Rådmannen vurderer at denne utviklingen (arbeidsledighet) er en direkte følge av Covid 19 pandemien»*. Videre står det at *«Rådmannen har vanskelig for å se avtrykk av Covid 19 pandemien i NAV Rakkestads regnskap for 2020.»*

I følge KOSTRA så har kommunen en negativ innflytting, samt lavere fødte og høyere døde per 1000 innbyggere enn gjennomsnittet for sammenlignbare kommuner. Rakkestad har også høyere arbeidsledighet og innvandrerbefolkning enn gjennomsnittet. Kommunen har et høyere antall sosialhjelpsmottakere enn sammenlignbare kommuner som for eksempel Råde og Gjerdrum (KOSTRA gruppe 01) og et høyere antall sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold.

KOSTRA-analyser viser at kommunen disponerer et høyere antall boliger enn gjennomsnittet, og har lavere lønnsutgifter per eid kommunal bolig. Videre viser tall fra KOSTRA at færre får avslag på kommunal bolig enn i sammenlignbare kommuner, samt at få (<5) har midlertidig botilbud i mer enn 3 måneder.

Det fremgår ikke av Statsforvalterens tilsynskalender at det skal gjennomføres statlige tilsyn på oppvekstområdet i 2021.

Det fremkommer ikke noe i spørreundersøkelsen til administrasjonen og folkevalgte, eller i workshopen med kontrollutvalget, som skulle tilsi risiko på dette området.

Revisjonen har ikke kommet med innspill som gjelder NAV.

Det er ikke gjort noen forvaltningsrevisjon på området NAV siden 2010/11, denne tok for seg problemstillinger vedrørende deltagere i *kvalifiseringsprogrammet* og om innholdet i kvalifiseringsprogrammet var i overensstemmelse med regelverket.

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse):

Rådmann opplyste at et boligkontor er under etablering. Det har som formål å styre, utvikle og forvalte kommunens boligmasse som sådan og som et element av kommunens totale virksomhet. I flere år har boligforvaltning, økonomi og tjenester, i spesielt helse og omsorg, hatt lite ressurser og svakt samordnet virksomhet.

Sekretariatets vurderinger og totalkonklusjon:

Vesentlighetsvurderingen ved dette området vil alltid bli satt høyt. Dette i hovedsak grunnet brukerperspektivet og at enkeltindivid kan bli hardt rammet hvis kommunen svikter på området. Fra et økonomisk perspektiv kan det også vurderes som vesentlig tatt i betraktning at det kan komme oppreisningskrav, erstatningssaker etc hvis kommunen svikter.

Sekretariatet vurderer at levekårsutfordringer kan være et risiko-område for Rakkestad kommune. De kommunale tjenestene i NAV som blant annet er sosial hjelp kan være et vesentlig område å gjøre nærmere vurderinger på. Sekretariatet vurderer også noe risiko og

høy vesentlighet for området vedrørende arbeidsledighet, dette kan også knyttes opp mot covid-19.

Sekretariatets samlede vurdering for området er: **RF2-VF3**

4.4 Helse og omsorg

Området dekker:

- Rakkestad familiesenter: Helsestasjon- og skolehelsetjenesten, Barnevernet, Fysio- og ergoterapitjenesten, Psykisk helse og rus og Frivillig sentral.
- Hjembaserte tjenester: Hjemmesykepleie, Omsorgsboliger og Forvaltningsenhet Helse
- Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter: Korttid, Langtid, Demens og Kjøkken og Vaskeri.
- Bo- og aktivitetstjenester: Sone I (Helsehusveien I og Lundborgveien 3 – 5 – 7), Sone II (Bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger, Kleven og Lundborgveien I) og Sone III (Gudimstua, Rakkestad Dagsenter, Rådhusveien 12 og Parksvingen).

Aktuelle lovendringer:

I 2022 kommer det en ny barnevernsreform der kommunen får et større faglig og økonomisk ansvar.

I budsjettet for 2021 fremkommer det at 30,81 prosent av ressursene går til helse og omsorg. Det er også her de største direkte kommunale utfordringer kommer. Om tjue år er hver tredje innbygger 60 år eller eldre. Helse- og omsorgsoppgaver kommer dermed til å kreve sin plass. Hver sjettede innbygger i yrkesaktiv alder er ufør – mot ca. hver tiende person på landsbasis. Videre står det at «*psykisk helse og rus har over mange år blitt bygget kraftig opp som et resultat av opptrappingsplaner og forskjellige satsningsprogrammer for de to oppgaveområdene. Enheten omfatter 17,9 årsverk i budsjett 2021 og økonomiplan 2021 – 2024. Tiltakene er i den første fase i sin helhet finansiert av øremerkede statlige overføringer. I neste runde trappes disse tilskudd ned. Kommunen må ta en økende andel av kostnadene ved stillingene. Til slutt er tilbudene helt og fullt et kommunalt ansvar. Med den utviklingen som Rakkestad kommune i øyeblikket har i sine inntekter, lar det seg ikke gjøre å bygge psykisk helse og rus nevneverdig ytterligere ut i budsjett- og økonomiplanperioden. Rådmannen har i flere sammenhenger trukket fram at forventninger fra psykisk helse og rus mot de øvrige seksjoner, og fra de øvrige seksjoner mot psykisk helse og rus spriker og ikke har blitt avklart*»

I årsberetningen fremkommer det at helse og omsorg omfatter 45,81 prosent de samlede ressurser i 2020 mot 47,22 prosent i året før. I lengre tid er det kanalisert større ressurser til tidlig innsats, forebyggende og helsefremmede tiltak i sektoren. En betydelig del av den regulære drifts- og aktivitetsvekst, går dessuten til dette formålet.

KOSTRA-analyser viser at årsverk per bruker av omsorgstjenester er lavere, mens andel brukere av hjemmetjenester er høyere enn gjennomsnittet.

KOSTRA- analyser viser på området barnevern, at andel barn med melding, med undersøkning og med barnevernstiltak er høyt. Netto driftsutgifter er høyt, mens brutto driftsutgifter ligger under gjennomsnittet. Særlig er brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet lavt.

Vedrørende personer med rusproblemer viser KOSTRA at det er høyere driftsutgifter til denne gruppen jf. gjennomsnittet. Rakkestad kommune har et noe lavere antall årsverk *psykiatriske sykepleiere* enn gjennomsnittet, men Rakkestad har et litt høyere antall årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid og dobbelt så mange årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid sammenlignet med snittet i Kostragruppe 01. Kommunen har også et høyere antall kjøp av tiltak til rusmisbrukere fra aktører utenfor kommunen.

I spørreundersøkelsen sendt til virksomhetsledere fremkom det en middels risikovurdering ifht. i hvilken grad man opplevde at det er ressurser til god kvalitet på kommunale tjenester. Flere oppga helse som et risikoområde under utdypende spørsmål vedr. risikoområder i kommunen.

Det er ikke kommet noen innspill fra stedlig revisor/regnskapsrevisor på området. Det kom heller ikke frem noe som skulle tilsi risiko på dette området i workshopen kontrollutvalget hadde i forkant av arbeidet med denne analysen.

Forvaltningsrevisjonsprosjekter på området de siste ti årene:

- *Fosterhjem- økonomi og refusjoner* i 2016
- *Kvalitet i sykehjem og sykefraværsoppfølging* i 2021. Revisjonen fremmet 12 anbefalinger i rapporten. Det vil bli gjennomført oppfølgingsrapport ca ett år etter rapporten er behandlet i kommunestyret.
- *Forebyggende arbeid innen psykisk helse*, er igangsatt, den er forventet levert våren 2022

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse):

Rådmann kommenterte at det faglig sett er et utfordrende område. Det blir stadig flere eldre i kommunen. Innen området barnevern er det utfordringer og rådmann mente at området kunne ha vært aktuelt for en evt. forvaltningsrevisjon. Rådmann trakk også frem området psykisk helse og rus, både i forhold til forebygging og ettervern, her er det imidlertid igangsatt en forvaltningsrevisjon. Rakkestad er på topp i Norge når det gjelder innbyggere med en funksjonsnedsettelse, det er både krevende og kostbart.

Sekretariatets vurderinger og konklusjon:

Sekretariatet vurderer på bakgrunn av KOSTRA- analyser som viser at årsverk per bruker av omsorgstjenester er lave, mens andel brukere av hjemmetjenester er høyere enn gjennomsnittet, at dette kan bety at årsverk ikke er økt selv om brukergruppen er større. KOSTRA- analyser viser også at på området barnevern, er andel barn med melding, med undersøkning og med barnevernstiltak høyere enn gjennomsnittet. Netto driftsutgifter er høyt, mens brutto driftsutgifter ligger under gjennomsnittet. Særlig er brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet lavt. Sekretariatet vurderer at dette kan tyde på at det blir satt inn lite ressurser på barn som ikke er plassert i barnevernet.

Vesentlige områder i en kommune er alle kommunale tjenester som gis til enkeltinnbyggere. Konsekvensene for enkeltpersoner kan være store dersom det inntreffer avvik. Området er også vesentlig grunnet risiko for oppreisningssaker hvis avvik oppstår, samt at det har en relativt stor budsjettandel sett opp mot kommunens samlede budsjett.

Sekretariatet vurderer at det kan være hensiktsmessig med en forvaltningsrevisjon innenfor barnevern med fokus på undersøkelser og tiltak. Et annet område det kunne ha vært aktuelt å gjennomføre en forvaltningsrevisjon på er kommunens hjemmetjenester, imidlertid er det nylig vært et prosjekt på området sykehjem, noe som svekker vesentligheten noe. I tillegg er det igangsatt et prosjekt vedr. psykisk helse.

Sekretariatets samlede vurdering for området er: **RF2-VF3**

4.5 Teknikk, miljø og landbruk

Området omfatter:

- Areal
- Byggesak, landbruk og eiendom
- Kommunal teknikk.

Aktuelle lovendringer: Selvkostforskriften kom ny i 2019 med virkning fra 01.01.2020. Forskriften utfyller bestemmelsene i kommuneloven § 15-1 om beregning av selvkost. Videre kom veileder til selvkostforskriften høsten 2020.

I budsjettdokumentet kan vi lese at for området teknikk, miljø og landbruk er den relative størrelsen på 9.87 prosent av ressursene. Videre står det at *«Rakkestad kommune må i 2021 – 2024 iverksette omfattende tiltak på vann-, avløps- og renovasjons-området. De er identifisert, kvantifisert og tidfestet etter dialog med Fylkesmannen i Oslo og Viken.» «Investeringene er samlet sett på kr. 114 000 000. De er prioritert ut fra aktuelle hovedplaner vedtatt av kommunestyret. Drifts- og finansielle konsekvenser av prosjektene dekkes inn i form av økte årsgebyrer for selvkost-områdene.»*

I årsregnskap/ årsmelding opplyses det at teknikk, miljø og landbruk utgjør 6,36 prosent av regnskapet i 2020. Den tilsvarende størrelse var 5,18 prosent året før. En av årsakene til denne utviklingen er blant annet en økning av vedlikeholdet av veier i siste budsjett- og regnskapstermin.

KOSTRA-analyser viser at brutto driftsutgifter ligger lavere enn gjennomsnittet, særlig beredskap. Driftsutgifter til forebygging ligger høyere enn gjennomsnittet. KOSTRA viser videre at på området *Eiendomsforvaltning* så ligger netto driftsutgifter samlet lavere enn gjennomsnittet og per innbygger rundt 70% lavere. Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter, særlig renhold og energi, ligger høyere.

I spørreundersøkelsen til virksomhetsledere og folkevalgte ble teknisk sektor og miljø fremhevet som risikoområder.

På spørsmål om *i hvilken grad det var utarbeidet planer for nærings- og konjunkturutvikling, som antas å ha betydning for kommunen* ble resultatet en lav skår noe som kan tyde på høy risiko. Det samme gjaldt spørsmål om *i hvilken grad opplever du at det er utarbeidet klima/ miljøplaner i din kommune.*

Regnskapsavdelingen i **Østre Viken kommunerevisjon IKS** har gitt følgende generelle innspill på eventuelle risikoområder (gjelder alle kommunene i «Østfold»):

- Styring av investeringsprosjekter
- Vedlikeholdsetterslep på bygningsmassen

I workshopen med kontrollutvalget ble planverk generelt og klima/miljøplaner spesielt og ROS-analyser foreslått som områder det kunne gjennomføres forvaltningsrevisjon på.

Statlig tilsyn, i 2019 gjennomførte mattilsynet et tilsyn vedr. fremtidig vannforsyning i Rakkestad kommune.

Det er de siste årene blitt gjennomført følgende **forvaltningsrevisjonsprosjekter** i Rakkestad på området:

- *Byggesak* (2012),
- *Oppfølging av politiske vedtak og mål generelt og spesielt innen teknisk* (2015)
- *Offentlige anskaffelser*. (2018)

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse)

Rådmann ønsket å fremheve *vann og avløp* som et område det kunne ha vært hensiktsmessig å gjøre en forvaltningsrevisjon på, selv om mattilsynet har gjennomført et statlig tilsyn på området.

Sekretariatets vurderinger og konklusjon:

Sekretariatet vurderer at det ligger noe risiko på området som handler om vedlikehold. Eksempelvis viser spørreundersøkelsen at det kan ligge risiko knyttet til planverk av vedlikehold og klima og miljø. Sekretariatet vurderer også at det kan være aktuelt å se nærmere på nærings- og konjunkturutviklingsplanene for kommunen.

På området som omhandler vann og avløp vil risiko for utslipp og urent vann alltid være vesentlig for kommunens innbyggere. Særlig eldre og syke kan rammes hardt. Sekretariatet vurderer at kommunen er kjent med risikoen og det er nylig gjennomført statlige tilsyn av vann og avløp som følges opp. Imidlertid trekker rådmann frem dette som et aktuelt område for forvaltningsrevisjon.

Sekretariatets samlede vurdering for området er: **RF:3/VF3**

5. Covid-19

Generelt har Covid -19 situasjonen hatt innvirkning på alle områder. Nasjonalt har flere kontrollutvalg ønsket at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjonen av kommunens håndtering av Covid19-pandemien. Pandemien har påvirket de fleste kommunale områder i stor eller mindre grad. Det kan være ulik tilnærming til hva det er ønskelig en forvaltningsrevisjon skal innebære. Fokuset nasjonalt har vært sett opp mot beredskapsplan, ettervirkninger psykisk helse/ levekår, utsatte barn og ungdom og økonomiske konsekvenser.

I årsmeldingen 2020 fremkommer det at Covid 19 håndteringen har vært krevende for hele Rakkestad kommune. Videre kan vi lese: «*Den har blitt ivaretatt ved siden av og i tillegg til de ordinære oppgavene. Etter hvert er hele organisasjonen merket og utmattet av denne situasjonen. Rådmannen bekymrer seg noe for hvilken kommune og samfunn som vil reise seg etter at viruset er slått tilbake*». Det var i 2020 to større smitteutbrudd i kommunen – et tilknyttet et arrangement på Rakkestad Bygdetun i oktober og et relatert til Andebo omsorgsboliger i desember 2020 – januar 2021. Det ble registrert seks dødsfall blant beboere i sammenheng med det siste utbruddet. Flere ansatte i Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter og omsorgsboliger pådro seg også smitte. Rådmannen skriver at «*Rakkestad kommune opplevde det siste utbruddet som spesielt krevende. Det kommunale apparatets bærekraft, kapasitet og robusthet ble satt avgjørende på prøve. Rakkestad kommune kan i ettertid konstatere å ha maktet sine oppgaver. Det var ikke gitt underveis*».

I følge årsmeldingen har Covid 19 håndtering og Covid tiltak blitt svært kostbare for kommunen.

I Workshopen kontrollutvalget gjennomførte 15.06.2021, fremkom det følgende underpunkter som kunne være gjenstand for forvaltningsrevisjon på området:

- det kommunestyret delegerte ble det gjort på en god måte?
- forutsatte at alle kunne håndtere/ hadde tilgang til digitale tjenester
- barnekonvensjonen – sårbare grupper – aktivitetstilbud til de eldre
- resultatet av fylkeslegens gjennomgang av utbrudd på Skautun
- forholdsmessigheten mellom smittevern og menneskeverd
- kriseledelsen hvordan fungerte dette
- slitasje på ansatte
- ivaretagelse av demokratiet - møteavvikling
- gjenåpning

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse)

Rådmann og ordfører opplyste at kommunen skal selv sette i gang et prosjekt på dette.

Sekretariatets vurdering og konklusjon:

Sekretariatet vurderer at det kunne ha vært aktuelt å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt sett opp mot Covid19-situasjonen, ikke minst for å kunne ha en evaluering og lære hvis det oppstår lignende situasjoner i fremtiden. Imidlertid er det ikke like hensiktsmessig da kommunen selv vil igangsette en evaluering av situasjonen.

Samlet risiko og vesentlighetsvurdering på området er: **RF:2/VF:2**

6. Selskaper

I kommunal sektor er det blitt mer og mer vanlig å organisere deler av tjenesteproduksjonen i fristilte selskap, foretak, stiftelser og lignende. I ØKUS sin plan for eierskapskontroll for perioden 2020-2023 framkommer det at «*selskapsorganisering kan gi styringsmessige utfordringer for kommunestyret som er den øverste beslutningstaker. I tillegg reiser det spørsmål i forhold til tilsyn og kontroll med denne type organisering av virksomheten. Det faktum at en oppgave som tidligere lå innenfor forvaltningen er organisert inn i et utenforliggende selskap, bør ikke i seg selv føre til mindre tilsyn og oppfølging av kontroll- og tilsynsorganet i kommunen. Tvert om, det kan være nødvendig med en økning i oppfølging og koordinering da den ligger utenfor det tradisjonelle forvaltningsorganet.*» Planen skal behandles i kontrollutvalgets siste møte i 2021.

I møte med ordfører og kommunedirektør kom ordfører med innspill vedrørende Øst 110-sentral IKS. Rakkestad har en representant der grunnet eget brannvesen, dette er ordfører. Ordfører sa hun syntes organiseringen av selskapet var uoversiktelig, dette fordi det blant annet var noen kommuner som deltok i IKSet som IKS, mens andre kommuner deltar som enkeltkommuner.

Rådmann trakk også frem at det bør gjøres vurderinger i forhold til samfunnssikkerhet, skal kommunen eksempelvis ha eget apparat, egen brann og redningstjeneste?

Sekretariatets vurderinger og totalkonklusjon:

Sekretariatet har ikke funnet grunnlag til å foreta en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av selskapene hvor kommunen har medeierskap. Sekretariatet har heller ikke vurdert at det foreligger noe behov for forvaltningsrevisjon av selskapene. Det kan gjennomføres en forvaltningsrevisjon av området samfunnssikkerhet og nytteverdien av å ha et eget brann- og redningstjeneste. Dette vil imidlertid ikke medføre en forvaltningsrevisjon av selskapet ØST110-sentral IKS. Plan for eierskapskontroll 2022-2023 vil bli behandlet i

samme møte som plan for forvaltningsrevisjon bli behandlet. Det kan eventuelt vurderes om det skal gjennomføres en eierskapskontroll av ØST110-sentral IKS.

I forrige planperiode (2017-2020) har det blitt gjennomført eierskapskontroll av Rause AS, Prosjektplan for Deltagruppen AS er behandlet i desember 2020 og rapporten er estimert å leveres i begynnelsen av 2022.

Samlet risiko og vesentlighetsvurdering på området er: **RF1/VF2**

7. Rådmannens uttalelse

Rådmann har gitt sin uttalelse til dokumentet i e-post datert 14. november 2021.

Uttalelsen er sakset ut og ligger i sin helhet nedenfor:

Hei,

Det vises til kontrollutvalgssekretariatets e-post av 4.11.d.å. som gjelder uttalelse av rådmannen til høringsutkast til kontrollutvalgssekretariatets risiko- og vesentlighetsvurderinger for Rakkestad kommune for inneværende kommunevalgperiode.

Som rådmannens vurderer det er det spesielt stor risiko og vesentlighet relatert til sårbarhets- og beredskapsanalyser, sårbarhets- og beredskapsplaner og sårbarhets- og beredskapstiltak i hele kommunens virksomhet. IT – sikkerhet, personvern og intern kontroll peker seg i de kategorier som nevnt ut som spesielt utsatte og krevende områder.

Den budsjett- og økonomiske situasjonen og utviklingen for Rakkestad kommune i 2022 – 2025 er bekymringsfull og en betydelig risiko- og vesentlighetsfaktor.

Rakkestad kommune har til dels store rekrutteringsutfordringer av personell og kompetanse i deler av sin virksomhet. Det er av ulike årsaker økende turnover av ansatte på flere områder. Det medfører sårbarhet, ustabilitet og temmelig sikkert mindre kvalitet i tilbud og tjenester.

Innen oppvekst er de psykososiale betingelser og rammer for barn i barnehager og skoler forbundet med stor risiko og vesentlighet. Rakkestad kommune har ansvar for et forsvarlig og trygt psykososialt miljø formelt og faktisk. Rådmannen er ikke sikker på at dette området har den plass det burde ha verken i politisk nivå eller kommunen som sådans bevissthet. De satsinger som er foretatt for bedre tverrfaglig innsats fra barnehage og skole på den ene side og spesielt familietjenestene på den andre side har enda ikke hatt de ønskede gjennomslag og resultater. Det er mye å gå på på dette området.

Når det gjelder livsstil og levekår er barnevern et stort risiko- og vesentlighetsområde for Rakkestad kommune og norske kommuner som helhet. Det er veldig mange tiltak i Rakkestad kommune sammenlignet med gjennomsnittet av landets kommuner. Kostnadene er voksende og meget store relativt sett. Barnevernreformen – med større forbyggende oppgaver, ansvar for fosterhjem og høyere egenandeler for bruk av spesialiserte tjenester – settes i verk fra 2022. Rådmannen er tvilsom til at Rakkestad kommune er godt skodd for i særdeleshet de utvidede og større oppgavene.

Psykisk helse og rus er også et svært stort risiko- og vesentlighetsområde for Rakkestad kommune og norske kommuner som helhet. Det er kommunalt utfordringer relatert til oppbyggingen av førstelinjetilbudene og stabiliteten og helheten i de tjenestene som skal gis. Rådmannen er bekymret for dette området. Det gjelder kommunens egne tjenester primært og psykisk helse og rus i et samfunnsmessig og nasjonalt perspektiv dernest.

Innen hjemmetjenester og institusjonstjenester har Rakkestad kommune først med samhandlingsreformen og etter hvert med førstelinjens mer og mer sentrale plass i de samlede offentlige helse- og omsorgstjenester fått flere og større oppgaver. Det er både risiko og vesentlighet

knyttet til dette. Rakkestad kommune har i øyeblikket spesielle utfordringer med fullt ut å håndtere økende demensutfordringer i brukergrupper og samfunnet. Tjenesteapparatet er ikke fullt ut rustet for det. Kostnader eskalerer. Rakkestad kommune må oppnå enda større effekt av tidlig innsats og forebyggende og helsefremmende aktivitet i sin virksomhet for å håndtere oppgavene faktisk og økonomisk.

Rakkestad kommune har en svært stor tjeneste knyttet til omsorgen for de funksjons- og utviklingshemmede og mennesker med sammensatte og store utfordringer. Kostnadene er voksende og meget store relativt sett. Rådmannen er bekymret for området som sådant og for kommunens evne til å finansiere tilbudene framover. Det foregår for tiden en revisjon av kommunenes inntektssystem med virkning fra 2023. PU – kriteriet kan bli vektet ned eller tatt helt bort. Det kan gi avgjørende og fatale effekter for Rakkestad kommune.

Hva angår teknisk infrastruktur er risiko og vesentlighet som rådmannen ser det, i øyeblikket spesielt relatert til vann- og avløpsområdene. Det gjelder både drift av anleggene og investeringer. Uten at Rakkestad kommune har tilfredsstillende vann- og avløpsnett og vann- og avløpsanlegg oppfylles ikke leveranseforpliktelser for vann og forurensingskrav for avløp som forutsatt og samfunnsutviklingen for boliger, næring og annet vil bli hemmet og kan stanse helt opp. Rakkestad kommune er dessuten en aktør for nasjonalt og globalt å oppfylle klima og miljømål.

Rådmannen ber om at denne uttalelse i sin helhet vedlegges risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Med hilsen,

Alf Thode Skog,

rådmann

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/117
Dokumentnr.: 39
Løpenr.: 251695/2021
Klassering: 3016-192
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 23.11.2021	Utvalgssaksnr. 21/38
---	-------------------------------	--------------------------------

Rakkestad kontrollutvalgs møteplan for 2022

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Med forbehold om endringer, fastsetter kontrollutvalget følgende møtedatoer for sin virksomhet i 2022:
 - Tirs 8. februar kl. 09.00
 - Tirs 10. mai kl. 09.00
 - Tirs 14. juni kl. 09.00
 - Tirs 27. september kl. 09.00
 - Tirs 22. november kl. 09.00

Fredrikstad, 08.11.2021

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Kontrollutvalgets budsjett 2022

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fastsetter en møteplan for ett år av gangen. I kontrollutvalgets budsjett for 2022 er det innarbeidet en møtefrekvens på fem møter, 3 på våren og 2 på høsten.

Vurdering

I henhold til budsjett for kontrollutvalget samt sekretariatets vurdering av saksmengden for kontrollutvalget, anbefales det at kontrollutvalget avholder fem møter 2022. Som tidligere foreslås det at møtene avholdes på tirsdager kl. 09:00

Følgende møtedatoer foreslås:

- Tirs 8. februar kl. 09.00
- Tirs 10. mai kl. 09.00
- Tirs 14. juni kl. 09.00
- Tirs 27. september kl. 09.00
- Tirs 22. november kl. 09.00

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/116
Dokumentnr.: 58
Løpenr.: 247027/2021
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 23.11.2021	Utvalgssaksnr. 21/39
---	-------------------------------	--------------------------------

Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Referater og meldinger tas til orientering

Fredrikstad, 01.11.2021

Vedlegg

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 21.09.2021
2. Vedtak i formannskapet 2. juni i sak 21/1329

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Vedlegg 1: Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 15.06.2021 ligger vedlagt til orientering.

Vedlegg 2 viser korrespondanse mellom rådmann og sekretariatet angående vedtak i formannskapet den 2. juni 2021 - i sak 21/1329 «Byggeregnskaper». Sekretariatet har hatt telefonsamtale med rådmann den 15.11.2021 der det er avklart at saken settes opp i kontrollutvalgets første møte i 2022. Til orientering.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan ta referater og meldinger til orientering.

Møteprotokoll

Kontrollutvalget Rakkestad

Møtedato: 21.09.2021,
Tidspunkt: fra kl. 09:00 til kl. 10:15
Møtested: Rådhuset, møterom Formannskapssalen
Fra – til saksnr.: 21/23- 21/32

Frammøteliste

MEDLEMMER:	MØTT:
Finn Kultorp, leder	X
Ellen Solbrække, nestleder	X
Jan Ståle Lintho	Ikke møtt
John Martin Snopestad	Meldt forfall
Inger Kaatorp	X
VARAMEDLEMMER (innkalt):	
Sjur Hagestande	Meldt forfall
Roger Olstad	X

Antall stemmeberettigede fremmøtte 4 av 5.

Møtende fra kontrollutvalgssekretariatet: Daglig leder Anita Dahl Aannerød og rådgiver Anita Rovedal

Møtende fra revisjonen: Daglig leder Jolanda Betker og regnskapsrevisor Jostein Ek

.....
Finn Kultorp, leder

.....
Inger Kaatorp

Merknader

Saksliste

- PS 21/23 Godkjenning av innkalling og saksliste
- PS 21/24 Valg av representant til å signere protokoll
- PS 21/25 Informasjonsskriv om forvaltningsrevisjon - Rakkestad kommune
- PS 21/26 Prosjektplan forvaltningsrevisjon "Forebyggende arbeid innen psykisk helse"
- PS 21/27 Prosjektplan forvaltningsrevisjon "KOSTRA-rapportering"
- PS 21/28 Oppsummering av regnskapsrevisjon for 2020
- PS 21/29 Overordnet revisjonsstrategi for 2021 - Regnskapsrevisjon
- PS 21/30 Forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2022
- PS 21/31 Referater og meldinger
- PS 21/32 Eventuelt

PS 21/23 Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 21.09.2021:

Vedtak enstemmig som innstilt

Kontrollutvalgets vedtak 21.09.2021:

Innkalling og saksliste godkjennes

PS 21/24 Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 21.09.2021:

Leder innledet saken og ba om forslag, Ellen Solbrække foreslo Inger Kaatorp.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 21.09.2021:

Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges Inger Kaatorp

PS 21/25 Informasjonsskriv om forvaltningsrevisjon - Rakkestad kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler å fatte slikt vedtak:

1. Informasjonsskriv om forvaltningsrevisjon - Rakkestad kommune, tas til orientering

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 21.09.2021:

Leder innledet saken.

Sekretariatet redegjorde for saken.

Revisjonen redegjorde for saken og påpekte at tidligere budsjetter ikke har vært realistiske.

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalgets vedtak 21.09.2021:

Informasjonsskriv om forvaltningsrevisjon - Rakkestad kommune, tas til orientering

PS 21/26 Prosjektplan forvaltningsrevisjon "Forebyggende arbeid innen psykisk helse"

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Prosjektplan forvaltningsrevisjon «Forebyggende arbeid innen psykisk helse» godkjennes.

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 21.09.2021:

Leder innledet saken.

Sekretariatet redegjorde for saken.

Revisjonen redegjorde for saken.

Utvalget drøftet saken

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalgets vedtak 21.09.2021:

Prosjektplan forvaltningsrevisjon «Forebyggende arbeid innen psykisk helse» godkjennes.

PS 21/27 Prosjektplan forvaltningsrevisjon "KOSTRA-rapportering"

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Prosjektplan «Kvalitet i KOSTRA-rapportering» godkjennes.

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 21.09.2021:

Leder innledet saken.

Sekretariatet redegjorde for saken.

Revisjonen redegjorde for saken.

Utvalget drøftet saken

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalgets vedtak 21.09.2021:

Prosjektplan «Kvalitet i KOSTRA-rapportering» godkjennes.

PS 21/28 Oppsummering av regnskapsrevisjon for 2020

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Revisors oppsummering av utført regnskapsrevisjon for regnskapsåret 2020, tas til orientering

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 21.09.2021:

Leder innledet saken.

Revisjonen redegjorde for saken.

Sekretariatet redegjorde for saken.

Utvalget drøftet saken og de kunne ønske seg at denne oppsummeringen kom i forbindelse med årsregnskapet.

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalgets vedtak 21.09.2021:

Revisors oppsummering av utført regnskapsrevisjon for regnskapsåret 2020, tas til orientering

PS 21/29 Overordnet revisjonsstrategi for 2021 - Regnskapsrevisjon**Sekretariatets innstilling**

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Overordnet revisjonsstrategi for 2021, tas til orientering

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 21.09.2021:

Leder innledet saken.

Revisjonen redegjorde for saken.

Utvalget drøftet saken

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalgets vedtak 21.09.2021:

Overordnet revisjonsstrategi for 2021, tas til orientering

PS 21/30 Forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2022**Sekretariatets innstilling**

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget fastsetter budsjettet for kontrollarbeidet for 2022 med en kostnadsramme på kr. 1 660 920.-.
2. Budsjett for kontrollarbeidet for 2022 oversendes ordfører for videre politisk behandling etter § 2 i "Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 21.09.2021:

Leder innledet saken.

Sekretariatet redegjorde for saken.

Revisjonen redegjorde for saken.

Utvalget drøftet saken

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalgets vedtak 21.09.2021:

1. Kontrollutvalget fastsetter budsjettet for kontrollarbeidet for 2022 med en kostnadsramme på kr. 1 660 920.-.
2. Budsjett for kontrollarbeidet for 2022 oversendes ordfører for videre politisk behandling etter § 2 i "Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

PS 21/31 Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Referater og meldinger tas til orientering

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 21.09.2021:

Leder innledet saken.

Sekretariatet redegjorde for saken.

Utvalget drøftet saken

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalgets vedtak 21.09.2021:

Referater og meldinger tas til orientering

PS 21/32 Eventuelt

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 21.09.2021:

Utvalget ønsker å bli mer synlige på kommunens nettside og i møtekalender.

Fra: Gulbrandsen Bjørn[bjgu@fredrikstad.kommune.no]
Sendt: 15.11.2021 09:14:08
Til: Skog, Alf Thode[AlfThode.Skog@rakkestad.kommune.no]
Kopi: Rovedal Anita Marie[anirov@fredrikstad.kommune.no]; Postmottak for Østfold kontrollutvalgssekretariat[postkontrollutvalg@fredrikstad.kommune.no];
Tittel: SV: Vedtak i formannskapet 2. juni i sak 21/1329

Hei

Vi skal sende ut saksliste og dokumenter til kontrollutvalgets møte den 23.11.2021 i løpet av dagen.
Henvendelsen vår gjelder om vi kan forvente en tilbakemelding på vår henvendelse datert 18. oktober 2021 i løpet av dagen i dag?
Hvis ikke kan vi alternativt sette saken opp i neste møte.

Fint om du kunne gi oss en beskjed.

Vennlig hilsen

Bjørn Gulbrandsen
Rådgiver

Mobil direkte: 452 55 251
bjgu@fredrikstad.kommune.no
www.fredrikstad.kommune.no/okus

Besøksadresse: Dikeveien 29, 1661 Rolvsøy

Fra: Skog, Alf Thode <AlfThode.Skog@rakkestad.kommune.no>
Sendt: torsdag 4. november 2021 08:00
Til: Gulbrandsen Bjørn <bjgu@fredrikstad.kommune.no>
Kopi: Aannerød Anita Dahl <rona@fredrikstad.kommune.no>; Rovedal Anita Marie <anirov@fredrikstad.kommune.no>
Emne: SV: Vedtak i formannskapet 2. juni i sak 21/1329

Hei,

Jeg beklager at det har tatt tid å besvare denne e-posten.

Jeg skal se på saken og komme tilbake med et konkret svar ila et par dager.

Med hilsen,

Alf Thode Skog,

rådmann

Fra: Gulbrandsen Bjørn <bjgu@fredrikstad.kommune.no>

Sendt: mandag 18. oktober 2021 10:06

Til: Skog, Alf Thode <AlfThode.Skog@rakkestad.kommune.no>

Kopi: Aannerød Anita Dahl <rona@fredrikstad.kommune.no>; Rovedal Anita Marie <anirov@fredrikstad.kommune.no>

Emne: Vedtak i formannskapet 2. juni i sak 21/1329

Hei.

Vi er blitt gjort oppmerksom på et vedtak i formannskapet den 2. juni 2021 - i sak 21/1329 «Byggeregnskaper».

Punkt 2 i vedtaket lyder slik:

- *De går deretter til kontrollutvalget for uttalelser – før de forelegges kommunestyret for vedtak.*

Vi kan ikke se at vi har fått oversendt vedtaket til oss fra kommunen.

Kontrollutvalget har tilsvarende oppgave i to av våre eierkommuner. Kontrollutvalget avgir uttalelser til avlagte byggeregnskap/investeringsregnskap over et bestemt beløp. Denne oppgaven er forankret i kontrollutvalgets eget reglement som er vedtatt i kommunestyret. Grunnlaget for en uttalelse gis med bakgrunn i en særskilt og spesifikk revisjon av byggeregnskap som er gjennomført av kommunerevisjonen. Sekretariatet eller kontrollutvalg kan og skal ikke selv foreta revisjonshandlinger.

Vi ønsker derfor en avklaring om kommunens forventninger til kontrollutvalget som ligger i punkt 2 i vedtaket.

Vennlig hilsen

Bjørn Gulbrandsen
Rådgiver

Mobil direkte: 452 55 251

bjgu@fredrikstad.kommune.no

www.fredrikstad.kommune.no/okus

Besøksadresse: Dikeveien 29, 1661 Rolvsøy

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/116
Dokumentnr.: 59
Løpenr.: 247033/2021
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 23.11.2021	Utvalgssaksnr. 21/40
---	-------------------------------	--------------------------------

Eventuelt